

NOTAT

Supplerende analyser af religions betydning for maskulinitetsopfattelser og holdninger til ligestilling

**Supplerende analyser af religions betydning for
maskulinitetsopfattelser og holdninger til ligestilling**

Udarbejdet af Als Research
for Ligestillingsafdelingen i Udenrigsministeriet

ISBN: 978-87-93373-34-1

Als Research ApS
Ny Vestergade 1, 2.
1471 København K.
www.alsresearch.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Forord	2
2. Hovedkonklusioner	3
2.1 Datagrundlag og forbehold	3
2.2 Hovedkonklusioner i oversigtsform	3
2.3 Konklusioner vedrørende meget religiøse mænd	4
2.4 Fremadrettede perspektiver	7
3. Grad af religiøsitet fordelt på de tre grupper	8
4. Analyse af spørgsmål om ligestilling og maskulinitetsopfattelser	10
4.1 Opfattelser af maskulint udseende og opførsel	10
4.2 Holdninger til ligestilling	12
4.3 Holdninger til traditionel seksualmoral	17
4.4 Holdninger til anerkendelse, familiens omdømme og negativ social kontrol	22
5. Litteraturliste	28
Bilag 1: Undersøgellesdesign	29
1.1 Regressionsanalyse	29
1.2 Gennemgang af Y-variable	29
1.3 Variable for religiøsitet og religiøst tilhørsforhold	30
1.4 Beskrivelse af metoden	33
Bilag 2: Supplerende modeller	36

1. FORORD

I perioden september 2017 - februar 2019 har Als Research på vegne af Ligestillingsafdelingen i Udenrigsministeriet gennemført en stor undersøgelse af *maskulinitetsopfattelser og holdninger til ligestilling – særligt blandt minoritets-etniske mænd*.¹ Undersøgelsen blev gennemført i samarbejde med Danmarks Statistik og lektor Yvonne Mørck fra Roskilde Universitet og er primært baseret på en stor spørgeskemaundersøgelse blandt 4.423 mænd og kvinder i alderen 18-64, hvoraf mænd med ikke-vestlig baggrund (minoritetsetniske mænd) udgjorde den primære målgruppe med 2.324 respondenter.

Undersøgelsen dokumenterede blandt andet en tydelig og signifikant sammenhæng mellem *en høj grad af religiøsitet* og sandsynligheden for at have traditionelle maskulinitets- og seksualitetsopfattelser samt mindre ligestillingsorienterede holdninger.

I forlængelse af rapporten har ligestillingsministeren på denne baggrund ønsket en supplerende analyse af betydningen af religion – herunder også betydningen af *religiøst tilhørsforhold* – for de undersøgte holdninger til ligestilling og opfattelser af maskulinitet.

Dette notat fremlægger resultaterne af de supplerende analyser, som er gennemført af Als Research på vegne af Ligestillingsafdelingen i perioden marts - april 2019.

De supplerende datakørsler belyser mere specifikt betydningen af religiøst tilhørsforhold blandt hhv. a) *muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund*, b) *kristne mænd med ikke-vestlig baggrund* og c) *kristne mænd med dansk/vestlig baggrund* i relation til holdninger til ligestilling og maskulinitetsopfattelser.² Mere konkret er grad af religiøsitet set i relation til religiøst tilhørsforhold og etnisk baggrund samt kontrolleret for en række baggrundsvariable, herunder alder, civilstatus, uddannelsesniveau og hvorvidt ens far har været tilstede i ens opvækst.

Notatets konklusioner fremgår af *afsnit 2: Hovedkonklusioner*. Herefter følger *afsnit 3: Grad af religiøsitet fordelt på de tre grupper*, samt *afsnit 4: Analyser*, der rummer de mere detaljerede analyser af de enkelte undersøgte spørgsmål. Det valgte undersøgelsesdesign, herunder konstruktion af variable og metodiske forbehold, er beskrevet nærmere i *Bilag 1: Undersøgelsesdesign*.

Ansvar for undersøgelsens resultater og konklusioner påhviler alene Als Research.

København, april 2019

Bjarke Følner
Chefkonsulent
Als Research

---

¹ Als Research (2019).

² Det er således vurderet, at der er for få kvinder i datasættet til også at gennemføre analyser for kvinder, ligesom vi alene har fundet det hensigtsmæssigt at teste for effekten af *de to mest udbredte religiøse tilhørsforhold* – nemlig hhv. muslimsk og kristent tilhørsforhold. Det er således vurderet, at der er for få respondenter med andre religiøse tilhørsforhold – fx hinduer, buddhister mv. – til at gennemføre analyser for disse gruppers vedkommende. Betegnelserne ikke-vestlig baggrund, vestlig baggrund og dansk baggrund følger Danmarks Statistiks definitioner heraf.

2. HOVEDKONKLUSIONER

2.1 Datagrundlag og forbehold

Analyserne er gennemført på det eksisterende kvantitative datagrundlag fra Als Researchs undersøgelse af *Maskulinitetsopfattelser og holdninger til ligestilling – særligt blandt minoritetsetniske mænd*, som er gennemført på vegne af Ligestillingsafdelingen i Udenrigsministeriet.³ Danmarks Statistik (DST Survey) har stået for at indsamle og vægte data.

Med det valgte fokus på mænd med forskellige religiøse tilhørsforhold er analyseudvalget hhv. 867 muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, 297 kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og 572 kristne mænd med dansk/vestlig baggrund. Det samlede analyseudvalg består således af i alt 1.736 mænd.

Surveyens data gør det muligt at belyse udbredelsen af forskellige maskulinitetsopfattelser og holdninger til ligestilling blandt grupper med forskelligt religiøst tilhørsforhold (kristent eller muslimsk) og med forskellige grader af religiøsitet.

I undersøgelsen anvendes logistisk regression til at estimere effekten af grad af religiøsitet på sandsynligheden for at have traditionelle maskulinitetsopfattelser og/eller mindre ligestillingsorienterede holdninger for hhv. *muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund*.

Undersøgelsen er derfor baseret på statistiske modelleringer af respondenternes svar. Som det fremgår af Bilag 1, foretages der således en række metodiske valg, som man skal tage højde for, når man læser resultaterne. Der er ydermere truffet valg ved konstruktionen af en række variable – herunder indekset for grad af religiøsitet – som kan have betydning for resultaterne. Disse valg fremgår ligeledes af Bilag 1.

Bemærk blandt andet, at der er forholdsvis få observationer for meget religiøse kristne mænd med dansk/vestlig baggrund, hvorfor konklusionerne for denne gruppe bør læses med forbehold herfor.

På baggrund af stikprøvens størrelse – herunder antallet af observationer i de tre grupper – skal det endvidere fremhæves, at en undersøgelse med en større stikprøve kunne finde, at der er statistisk signifikante forskelle mellem grupperne på nogle af de spørgsmål, hvor denne undersøgelse afviser, at forskellene er tilstede.

2.2 Hovedkonklusioner i oversigtsform

Undersøgelsens analyser peger først og fremmest på følgende:

- På tværs af religiøst tilhørsforhold gælder det, at ikke-ligestillingsorienterede holdninger og traditionelle maskulinitetsopfattelser er væsentligt mere udbredte blandt meget religiøse mænd end blandt mindre religiøse mænd.
- Samtidig viser undersøgelsen – med ovennævnte forbehold – at der for langt størstedelen af de udvalgte spørgsmål *ikke* ses forskelle på holdninger til ligestilling eller maskulinitetsopfattelser blandt hhv. meget religiøse muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, meget religiøse kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og meget religiøse kristne mænd med dansk/vestlig baggrund.

---

³ Als Research (2019)

- Disse overordnede fund indikerer, at mænds holdninger til ligestilling i Danmark primært hænger sammen med *grad af religiøsitet* snarere end med religiøst tilhørsforhold, dvs. om man er kristen eller muslim.
- Dog ses det, at muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund på enkelte spørgsmål har en signifikant højere sandsynlighed for at have ikke-ligestillingsorienterede holdninger end de to kristne grupper. Det gælder fx spørgsmålet om, hvorvidt samfundet bør acceptere homoseksualitet.
- Endelig er det værd at bemærke, at muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund har en væsentligt højere grad af religiøsitet end kristne mænd med dansk/vestlig baggrund.

2.3 Konklusioner vedrørende meget religiøse mænd

Ser man nærmere på mønstrene blandt *meget religiøse mænd* i de tre grupper i relation til de undersøgte udsagn, tegner der sig følgende billede:

Udsagn, hvor der ikke ses forskel mellem holdningerne blandt meget religiøse muslimske og kristne mænd

På 8 ud af de i alt 18 undersøgte spørgsmål ses der *ikke signifikante forskelle* mellem holdningerne blandt meget religiøse muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, meget religiøse kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og meget religiøse kristne mænd med dansk/vestlig baggrund.

Der ses således *ikke* signifikante forskelle på de tre gruppers sandsynlighed for at være *uenige* i, at:

- *Det er acceptabelt for mænd at græde*
- *Manden bør have ligeså meget ansvar for huslige pligter som kvinden*

Samt at være *enige* i, at:

- *En mand skal være fysisk stærk*
- *Jeg føler mig ansvarlig for at opretholde min families omdømme*
- *Jeg har indenfor det seneste år følt mig presset til at kontrollere andre familiemedlemmer (f.eks. søskende eller børn)*
- *Hvis nogen fornærmer en mand, bør han forsvare sit omdømme med magt om nødvendigt*
- *Manden bør have det sidste ord, når det gælder beslutninger i hjemmet*
- *Det især bør være kvindens ansvar at stå for børneopdragelsen*

På de to nederste spørgsmål er sandsynlighederne for de mest religiøse kristne mænd med dansk/vestlig baggrund forbundet med en øget usikkerhed. Hvis man ser bort fra meget religiøse kristne mænd med dansk/vestlig baggrund, er der dog fortsat ikke signifikant forskel på holdningerne blandt de meget religiøse hhv. kristne og muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund.

Udsagn, hvor der ikke ses forskelle mellem holdningerne blandt meget religiøse muslimske og meget religiøse kristne mænd med ikke-vestlig baggrund

Analysen viser yderligere, at der *ikke* er forskel på holdningerne blandt hhv. meget religiøse muslimske mænd og meget religiøse kristne mænd med ikke-vestlig baggrund på de 3 nedenstående udsagn.

Der er således ikke signifikant forskel mellem disse to gruppers sandsynlighed for at være *enige* i, at:

- *Mænd generelt har for lidt magt i det danske samfund*
- *Det især bør være manden, der er ansvarlig for at administrere familiens økonomi*
- *Kvinder, der går udfordrende klædt, selv er skyld i, hvis de udsættes for seksuelle overgreb*

På disse 3 spørgsmål har meget religiøse kristne mænd med dansk/vestlig baggrund en signifikant lavere sandsynlighed for at være enige end meget religiøse muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund.⁴

Samlet set indikerer analyserne, at sandsynligheden for at være enig i disse tre udsagn blandt meget religiøse mænd snarere hænger sammen med, om man har ikke-vestlig eller dansk/vestlig baggrund, end med spørgsmålet om, hvorvidt man er kristen eller muslim.

Udsagn, hvor der ikke ses forskel mellem holdningerne blandt meget religiøse muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund og meget religiøse kristne mænd med dansk/vestlig baggrund

På 3 spørgsmål ses der *ikke forskel* på holdningerne blandt meget religiøse muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund og meget religiøse kristne mænd med dansk/vestlig baggrund. Der er således ikke signifikant forskel mellem disse to gruppers sandsynlighed for at være *enige* i, at:

- *Kvinder bør vente med at have sex, indtil de er gift*
- *Mænd bør vente med at have sex, indtil de er gift*

Samt *uenige* i, at:

- *Mænd kan tage sig lige så godt af børn som kvinder*

I forhold til disse 3 udsagn har meget religiøse kristne mænd med ikke-vestlig baggrund en signifikant lavere sandsynlighed for at være enige end meget religiøse muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund.

Ved anvendelse af en lineær sandsynlighedsmodel (LPM) fremfor den logistiske model ændrer billedet sig dog i forhold til de to første spørgsmål, således at meget religiøse kristne mænd med dansk/vestlig baggrund har lavere sandsynlighed end meget religiøse muslimske mænd. Her skal resultatet derfor fortolkes med en vis forsigtighed.

---

⁴ Når LPM anvendes på spørgsmålet omkring administration af familiens økonomi, findes det imidlertid, at der ikke er signifikant forskel på de mest religiøse (14 på indekset) kristne mænd med dansk/vestlig baggrund og de mest religiøse muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. Vedrørende den lineære sandsynlighedsmodel (LPM), se Bilag 1.

Udsagn, hvor meget religiøse muslimske mænd har en signifikant højere sandsynlighed for at være enige end meget religiøse kristne mænd

Undersøgelsen viser også, at meget religiøse muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund har højere sandsynlighed for at have traditionelle opfattelser af køn og seksualitet på 3 spørgsmål sammenlignet med meget religiøse mænd fra de to andre grupper. Gruppen af meget religiøse muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund har således signifikant højere sandsynlighed for at være *enige* i, at:

- *Det ikke er i orden at have sex med en person, man ikke har til hensigt at indgå i et seriøst forhold til*
- *Homoseksualitet ikke bør være accepteret af samfundet*
- *Ens partner/ægtefælle ikke må have venner af det modsatte køn udover familien*

Disse tre holdninger er således signifikant mere udbredte blandt meget religiøse muslimske mænd end blandt meget religiøse kristne mænd – på tværs af etnisk baggrund. I relation til disse tre udsagn indikerer analyserne således, at religiøst tilhørsforhold til islam har betydning.

Udsagn, hvor de meget religiøse kristne mænd med ikke-vestlig baggrund har en signifikant højere sandsynlighed for at være enige end de meget religiøse muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund

Yderligere indikerer undersøgelsen, at meget religiøse kristne mænd med ikke-vestlig baggrund har signifikant højere sandsynlighed end meget religiøse muslimske mænd for at være *enige* i, at:

- *Det bør være mandens rolle at være familiens beskytter*

Forskellen er dog kun akkurat signifikant, og ved anvendelse af LPM fremfor den logistiske model, findes det, at der ikke er signifikant forskel på de tre grupper, når de er meget religiøse. Hernæst er det også værd at bemærke, at alle tre grupper har en forholdsvis høj grad af sandsynlighed for at være enige i udsagnet. Derfor indikerer analysen, at man skal være påpasselig med at tilskrive det religiøse tilhørsforhold selvstændig betydning i relation til dette udsagn, når grupperne er meget religiøse.

Mønstre blandt kristne og muslimske mænd med lavere grader af religiøsitet

Analyserne i dette notat giver også indsigt i holdninger til ligestilling og maskulinitetsopfattelser for muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund, der har *lavere grader af religiøsitet*.

Overordnet set er de mindre religiøse i alle tre grupper mere ligestillingsorienterede og har mindre traditionelle maskulinitetsopfattelser. Det er dog svært kortfattet at fremhæve andre tydelige mønstre, der går på tværs af spørgsmålene, i relation til de mindre religiøse mænd i de tre grupper. Derfor henvises til analyserne af de enkelte spørgsmål.

2.4 Fremadrettede perspektiver

Med forbehold for den usikkerhed, der er forbundet med statistiske analyser, indikerer resultaterne, at eventuelle fremadrettede indsatser med fokus på at bearbejde holdninger til ligestilling og traditionelle maskulinitetsopfattelser med fordel kan målrettes mænd med en forholdsvis høj grad af religiøsitet – på tværs af etnisk baggrund og religiøst tilhørsforhold. Det vil sige både religiøse mænd fra kristne og muslimske miljøer – og med hhv. ikke-vestlig og dansk/vestlig baggrund.

Dog ses der samtidig indikationer på, at det specifikt i relation til fx holdninger til homoseksualitet kan være formålstjenstligt særligt at fokusere på meget religiøse mænd med muslimsk baggrund.

Selvom analyserne indikerer, at ikke-ligestillingsorienterede holdninger og traditionelle opfattelser af seksualitet og køn er forholdsvis udbredte blandt meget religiøse mænd, så skal det understreges, at der i relation til flere af de undersøgte spørgsmål også er en stor andel af de meget religiøse mænd, som har ligestillingsorienterede holdninger og/eller mindre traditionelle maskulinitetsopfattelser.

Endelig skal det bemærkes, at man i dansk sociologisk forskning kun i meget begrænset omfang har beskæftiget sig kvantitativt med betydningen af grad af religiøsitet og religiøst tilhørsforhold i relation til ligestillings-spørgsmål. Dette notat kan derfor med fordel suppleres af mere forskning på området, som vil kunne bidrage til at nuancere resultaterne af analyserne i dette notat.

3. GRAD AF RELIGIØSITET FORDELT PÅ DE TRE GRUPPER

Indledningsvis gives her et overblik over, hvordan de tre undersøgte grupper – hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund – fordeler sig på grader af religiøsitet.

Som nærmere beskrevet i Bilag 1, anvendes et indeks for grad af religiøsitet, som er baseret på de samme tre spørgsmål, der indgår i Pew Researchs' internationale religionsindeks.⁵ Det anvendte indeks går fra 0-14, hvor 0 er "mindst religiøs", mens 14 er "mest religiøs". Fordelingen på de tre grupper ses nedenfor:

Tabel 1. Krydstabel mellem indeks for grad af religiøsitet og religiøst tilhørsforhold/etnisk baggrund

Indeks for grad af religiøsitet	Muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund	Kristne mænd med ikke-vestlig baggrund	Kristne mænd med dansk/vestlig baggrund	Total
0 (mindst religiøs)	35 1.792 (3 %)	25 1.387 (8 %)	136 192.210 (23 %)	196 195.389 (22 %)
1	21 1.276 (2 %)	11 612 (4 %)	70 104.994 (13 %)	102 106.883 (12 %)
2	28 1844 (3 %)	17 1.073 (6 %)	81 117.291 (14 %)	126 120.208 (13 %)
3	26 1.631 (3 %)	23 1.631 (10 %)	64 96.343 (12 %)	113 99.605 (11 %)
4	55 3.288 (6 %)	27 1.593 (9 %)	70 103.106 (12 %)	152 107.987 (12 %)
5	54 3.223 (6 %)	11 688 (4 %)	53 76.506 (9 %)	118 80.417 (9 %)
6	41 2.565 (5 %)	22 1.167 (7 %)	26 32.232 (4 %)	89 35.964 (4 %)
7	37 2.319 (4 %)	17 844 (5 %)	20 31.651 (4 %)	74 34.814 (4 %)
8	66 4.241 (8 %)	12 732 (4 %)	11 15.027 (2 %)	89 20.000 (2 %)
9	55 3.812 (7 %)	16 921 (5 %)	6 7.983 (1 %)	77 12.717 (1 %)
10	67 4.489 (8 %)	16 944 (6 %)	10 13.958 (2 %)	93 19.391 (2 %)
11	50 3.154 (6 %)	11 609 (4 %)	6 9.054 (1 %)	67 12.817 (1 %)
12	65 4.010 (7 %)	22 1.141 (7 %)	6 8.491 (1 %)	93 13.642 (2 %)
13	56 3.616 (7 %)	17 978 (6 %)	7 11.880 (1 %)	80 16.474 (2 %)
14 (mest religiøs)	211 13.480 (25 %)	50 2.751 (16 %)	6 9.297 (1 %)	267 25.529 (3 %)
Observationer i alt	867	297	572	1.736
Vægtet antal (pct)	54.742 (100 %)	17.071 (100 %)	830.023 (100 %)	901.836 (100 %)

Note: Øverst i hver celle fremgår antallet af observationer fra stikprøven, mens det vægtede antal og den vægtede procentvise andel (i parentes) fremgår nederst i hver celle.

⁵ Se Bilag 1.

Af tabellen fremgår antallet af observationer fra stikprøven, samt de vægtede andele og de vægtede antal, der er et overslag over antallet af individer i den danske befolkning.

På tværs af de forskellige grader af religiøsitet ses der et forholdsvist tydeligt mønster: Muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund har en væsentligt højere grad af religiøsitet end kristne mænd med dansk/vestlig baggrund. Det ses således i tabellen, at en betydelig andel af de muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund har relativt høje grader af religiøsitet. Omvendt har en betydelig andel af kristne mænd med dansk/vestlig baggrund relativt lave grader af religiøsitet.⁶

Som det fremgår af Tabel 1., er der et forholdsvist lavt antal observationer for meget religiøse kristne mænd med dansk/vestlig baggrund. Eksempelvis har 7 respondenter med denne baggrund angivet en grad af religiøsitet på 13, mens 6 respondenter har angivet en grad af religiøsitet på 14. I undersøgelsen gøres disse mænd til repræsentanter for populationen. Når man læser analyserne i afsnit 4, bør man derfor være påpasselig med at konkludere for meget på baggrund af estimaterne for denne gruppe. Samtidigt er det lave antal observationer for meget religiøse kristne mænd med dansk/vestlig baggrund medvirkende til store konfidensintervaller for punktestimaterne for gruppen.

I Tabel 1. fremgår også det vægtede antal. Dette giver et tentativt bud på, hvor mange mennesker i den danske befolkning, der befinder sig i de forskellige kategorier. Det skal dog bemærkes, at der i visse tilfælde er relativt få observationer i de enkelte niveauer på indekset, hvorfor de vægtede antal generelt skal læses med forbehold herfor. Dette gælder ikke mindst det vægtede antal for de mest religiøse (14 på indekset) kristne mænd med dansk/vestlig baggrund, som er baseret på få observationer og som derfor ville ændre sig meget, hvis vi havde én observation mere eller mindre.

---

⁶ Bemærk i øvrigt, at fordelingen alene viser mænd, som har angivet, at de er enten "kristne" eller "muslimer". Personer, som har svaret, at de ikke har nogen religion, eller at de er 'ateister', er således frasortet. Se i øvrigt Bilag 1.

4. ANALYSE AF SPØRGSMÅL OM LIGESTILLING OG MASKULINITETSOPFATTELSE

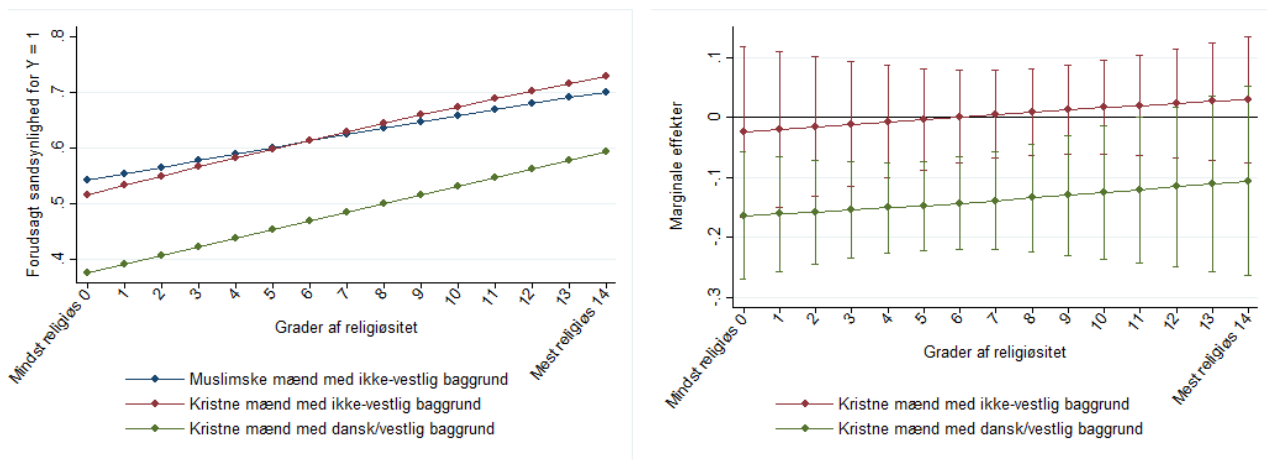
I dette kapitel gennemgås analyserne af sammenhængen mellem grad af religiøsitet og holdninger til ligestilling og maskulinitetsopfattelse for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk eller vestlig baggrund. Kapitlet starter med en analyse af gruppernes opfattelser af maskulint udseende og opførsel og dernæst deres holdninger til ligestilling. Herefter gennemgås analysen af gruppernes holdninger til traditionelle seksualmoraliske udsagn og slutteligt til udsagn, der belyser anerkendelse, familiens omdømme og negativ social kontrol.

4.1 Opfattelser af maskulint udseende og opførsel

I dette afsnit belyses gruppernes forventninger til maskulint udseende og opførsel. Her tages udgangspunkt i følgende to spørgsmål:

- Hvor enig eller uenig er du i, at en mand skal være fysisk stærk?
- Hvor enig eller uenig er du i, at det er acceptabelt for mænd at græde?

Figur 1. Sandsynligheden for at være enig i, at en mand skal være fysisk stærk for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt enig" og "overvejende enig". Variablen for grad af religiøsitet er ikke blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1701.

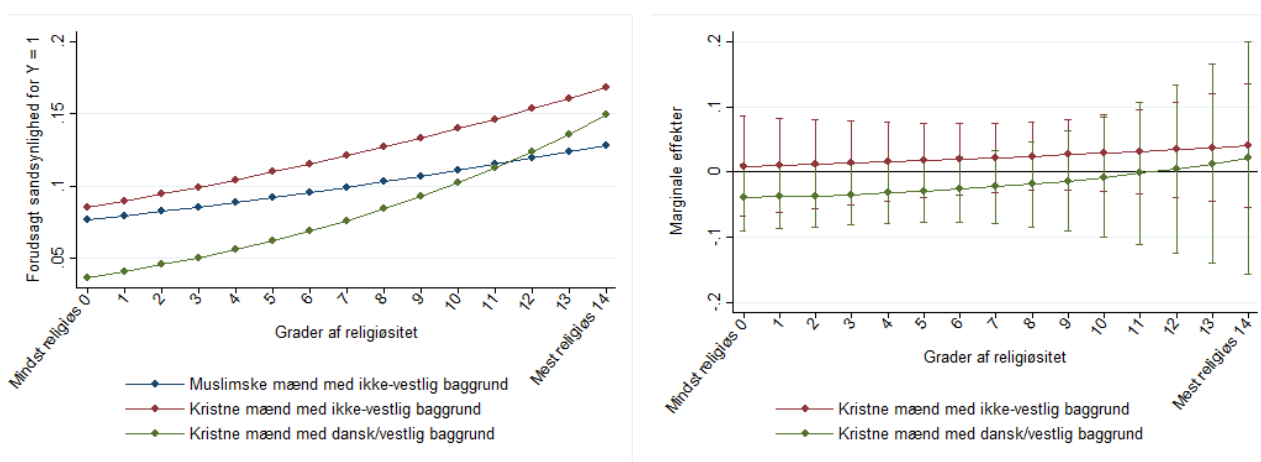
Det fremgår af Figur 1. (venstre), at sandsynligheden for at være enig i, at en mand skal være fysisk stærk, alt andet lige, stiger for alle tre grupper, når graden af religiøsitet stiger. Eksempelvis er sandsynligheden for at være enig, når man er mindst religiøs (0 på indekset), 54 % for muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, 52 % for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og 38 % for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund. Til sammenligning er sandsynligheden, når man er mest religiøs (14 på indekset), hhv. 70 % for

muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, 73 % for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og 59 % for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund.

Det ses af Figur 1. (højre), at sandsynligheden for at være enig i, at en mand skal være stærk, ikke er signifikant forskellig for muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund over niveauer af religiøsitet. Omvendt er sandsynlighederne for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund signifikant lavere end for muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, når de to grupper har en grad af religiøsitet på 0-10, mens der ikke er signifikante forskelle, når de har en grad af religiøsitet på 11-14.

Ved at anvende LPM findes det, at disse fund er robuste.

Figur 2. Sandsynligheden for at være uenig i, at det er acceptabelt for mænd at græde, for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt uenig" og "overvejende uenig". Variablen for grad af religiøsitet er ikke blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1692.

Når man ser Figur 2. (venstre), skal man først og fremmest hæfte sig ved, at der i stikprøven kun er 144 respondenter, der er uenige i, at det er acceptabelt for mænd at græde. Dernæst skal man også bemærke, at udfaldene på y-aksen er .05-.2 (mellem 5 og 20 %). Selvom hældningerne på tendenslinjerne for de tre grupper ser stejle ud, så er de procentvise stigninger altså begrænset henover grader af religiøsitet. Dette kommer også til udtryk i de statistiske test, der viser, at gruppernes sandsynlighed for at være uenige ikke øges i takt med, at de bliver mere religiøse.

Tilsvarende viser Figur 2. (højre), at religiøst tilhørsforhold ikke har en signifikant betydning henover grader af religiøsitet.

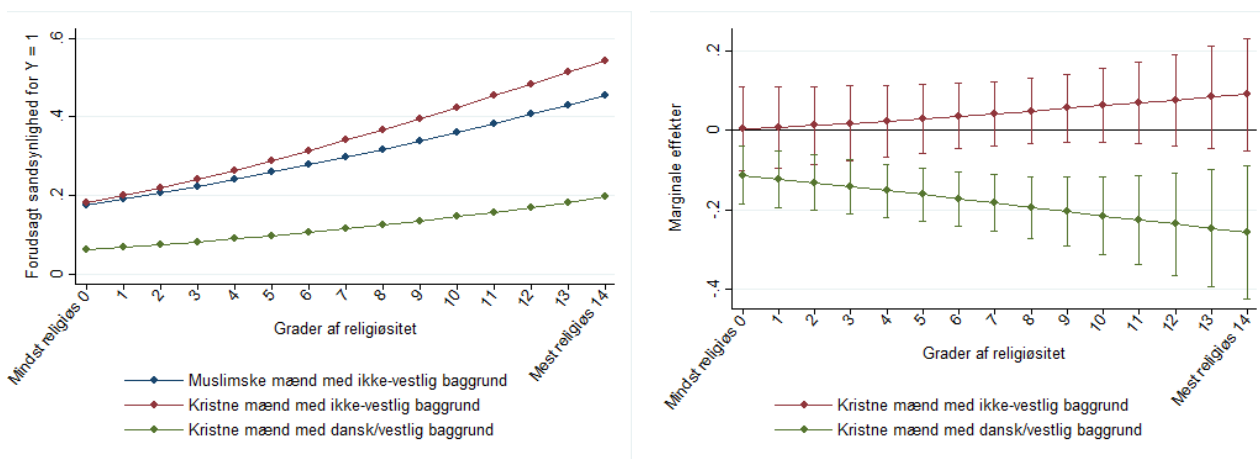
LPM understøtter disse fund.

4.2 Holdninger til ligestilling

I dette afsnit gennemgås analysen af holdninger til spørgsmål vedr. mænd og kvinders rolle i relation til familie, huslige pligter og børneopdragelse mv. Det gælder konkret de følgende spørgsmål:

- Hvor enig eller uenig er du i, at mænd generelt har for lidt magt i det danske samfund?
- Hvor enig eller uenig er du i, at manden bør have det sidste ord, når det gælder beslutninger i hjemmet?
- Hvor enig eller uenig er du i, at det især bør være manden, der er ansvarlig for at administrere familiens økonomi?
- Hvor enig eller uenig er du i, at det især bør være kvindens ansvar at stå for børneopdragelsen?
- Hvor enig eller uenig er du i, at mænd kan tage sig lige så godt af børn som kvinder?
- Hvor enig eller uenig er du i, at manden bør have ligeså meget ansvar for huslige pligter som kvinden?

Figur 3. Sandsynligheden for at være enig i, at mænd generelt har for lidt magt i det danske samfund for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

Note: $Y = 1$ er svarkategorierne "helt enig" og "overvejende enig". Variablen for grad af religiøsitet er ikke blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1627.

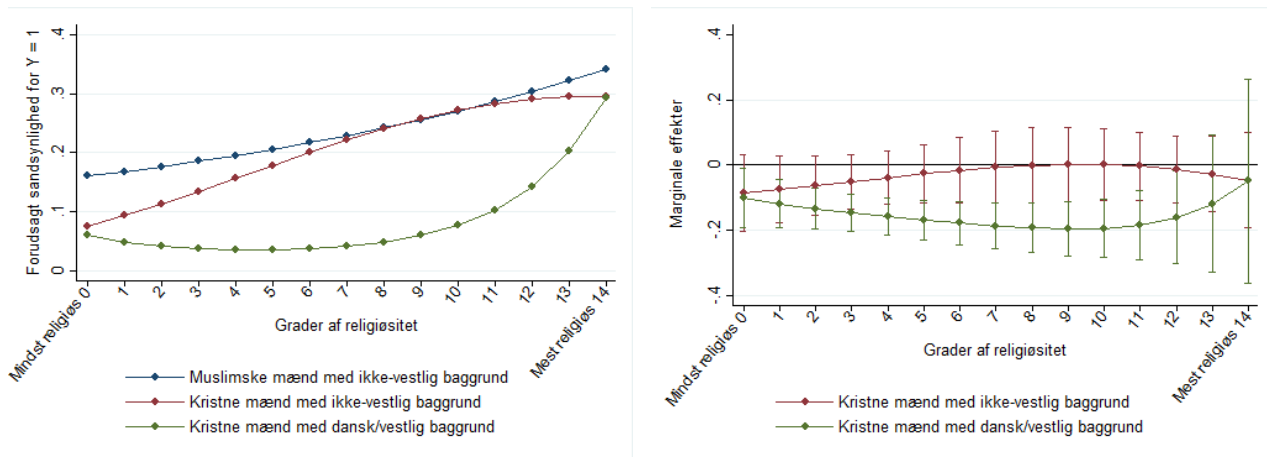
Figur 3. (venstre) viser, at særligt for muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund stiger sandsynligheden for at være enig i, at mænd generelt har for lidt magt i det danske samfund, når de bliver mere religiøse. Når begge grupper er mindst religiøse (0 på indekset), så er deres sandsynlighed for være enig 18 %, mens sandsynligheden, når de er mest religiøse (14 på indekset), er 45 % for muslimske mænd og 54 % for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund. For mænd med dansk/vestlig baggrund er disse sandsynligheder 6 % (0 på indekset) og 20 % (14 på indekset).

Figur 3. (højre) viser, at sandsynlighederne for hvert niveau på indekset for grad af religiøsitet ikke er signifikant forskellig for muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund. Sammenholdes muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund med kristne mænd med danske/vestlig baggrund ses det, at disse

grupper sandsynlighed for at være enige er signifikant forskellige. Kristne mænd med dansk/vestlig baggrund har m.a.o. signifikant lavere sandsynlighed for at være enige i, at mænd generelt har for lidt magt i det danske samfund.

Disse resultater understøttes af LPM.

Figur 4. Sandsynligheden for at være enig i, at manden bør have det sidste ord, når det gælder beslutninger i hjemmet for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

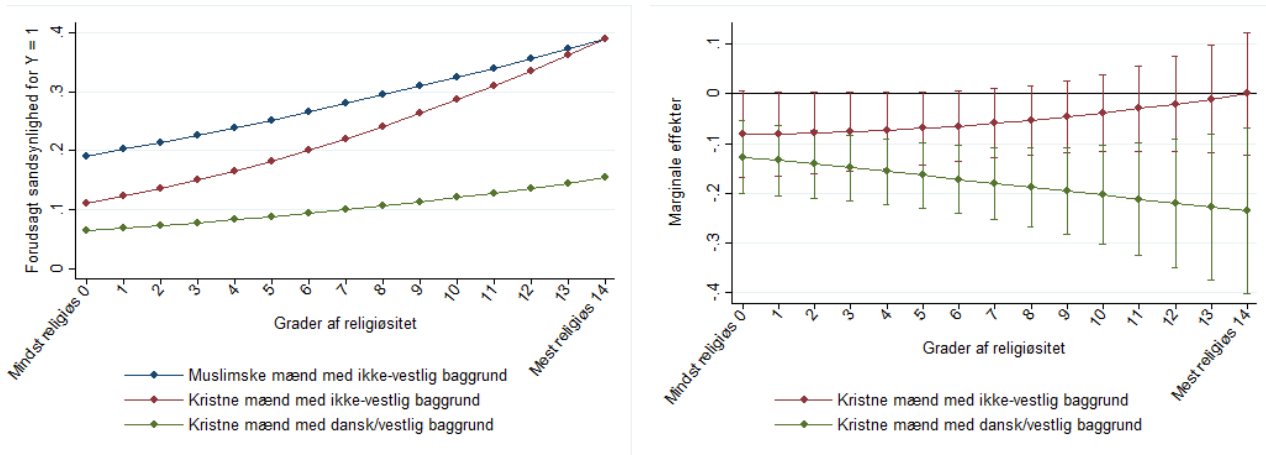
Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt enig" og "overvejende enig". Variablen for grad religiøsitet er blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1716.

Af Figur 4. (venstre) ses det, at når religiøsitet stiger, så stiger sandsynligheden for at være enig i, at manden bør have det sidste ord, når det gælder beslutninger i hjemmet. Sandsynligheden er således 16 %, når muslimske mænd er mindst religiøse (0 på indekset), mens den tilsvarende sandsynlighed er 7 % og 6 % for hhv. kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og dansk/vestlig baggrund. Omvendt er sandsynligheden, når disse grupper er mest religiøse (14 på indekset), 34 % for muslimske mænd og 29 % for de to kristne grupper.

Figur 4. (højre) angiver en test for forskellene mellem de tre grupper. Denne test viser, at der ikke er forskel mellem sandsynlighederne for muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund, mens kristne mænd med dansk/vestlig baggrund har signifikant lavere sandsynlighed for at være enige, når deres grad af religiøsitet er 0-12. Herefter har mænd med dansk/vestlig baggrund ikke signifikant forskellig sandsynlighed for at være enig i, at manden bør have det sidste ord, når det gælder beslutninger i hjemmet.

På baggrund af usikkerhed forbundet med antallet af meget religiøse kristne mænd med dansk/vestlig baggrund er den ikke-kvadrerede model også blevet estimeret (se Bilag 2, Figur 2.1.). Den ikke-kvadrerede model viser, at sandsynligheden for denne gruppe er 13 % (14 på indekset), altså markant lavere end i den ovenstående kvadrerede model, mens tendensen for de to øvrige grupper mere eller mindre er uændret. Det er altså svært at konkludere en definitiv tendens for de mest kristne mænd med dansk/vestlig baggrund. Følgelig er konklusionen - at der ikke er forskelle på muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund - også forbundet med usikkerhed. Man kan dog fastholde, at der ikke er signifikant forskel på de muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund.

Figur 5. Sandsynligheden for at være enig i, at det især bør være manden, der er ansvarlig for at administrere familiens økonomi for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt enig" og "overvejende enig". Variablen for grad af religiøsitet er ikke blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1714.

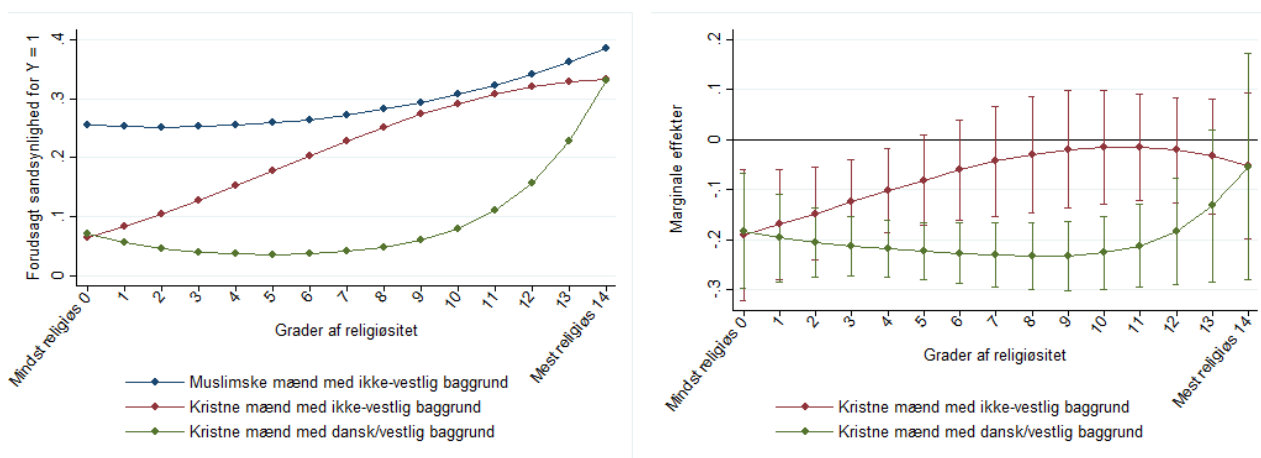
Det fremgår af Figur 5. (venstre), at sandsynligheden for at være enig i, at det især bør være manden, der er ansvarlig for at administrere familiens økonomi, stiger i takt med at graden af religiøsitet stiger – dog særligt for muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund. Sandsynligheden for at være enig i udsagnet, når man er mindst religiøs (0 på indekset), er 19 %, 11 % og 6 % for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund. Til sammenligning er sandsynligheden, når man er mest religiøs (14 på indekset), 38 % for muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund samt 15 % for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund.

Figur 5. (højre) viser ydermere, at sandsynligheden for at være enig ikke er signifikant forskellig for muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund over niveauer i religiøsitet. Omvendt ses det, at sandsynlighederne for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund er signifikant lavere end for muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund på alle niveauer på indekset over religiøsitet.

LPM understøtter ovenstående analyse, men giver også en indikation på, at der ikke er forskel på sandsynlighederne for de mest religiøse (14 på indekset) kristne mænd med dansk/vestlig baggrund og mest religiøse muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund.

Figur 6. Sandsynligheden for at være enig i, at det især bør være kvindens ansvar at stå for børneopdragelse for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

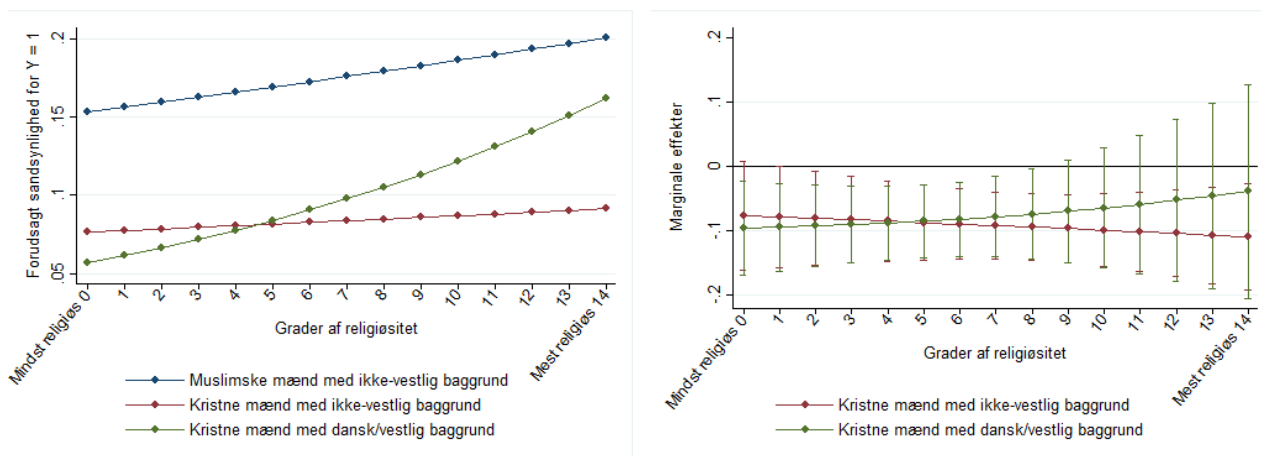
Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt enig" og "overvejende enig". Variablen for grad af religiøsitet er blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1714.

Af Figur 6. (venstre) ses det, at når religiøsitet stiger, så stiger sandsynligheden, alt andet lige, for at være enig i, at det især bør være kvindens ansvar at stå for børneopdragelse. Særligt for kristne mænd med ikke-vestlig og dansk/vestlig baggrund forekommer denne tendens. For førstnævnte gruppe er denne stigning mere eller mindre lineær, mens den er mere kurvet for sidstnævnte gruppe, der særligt har en høj sandsynlighed, når de er mest religiøse (13-14 på indekset). For muslimske mænd er stigningen mere flad, hvilket hænger sammen med, at de mindst religiøse (0 på indekset) også har en høj sandsynlighed. Det ses, at sandsynlighederne for at være enig i udsagnet er 25 % for muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, 6 % for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og 7 % for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund, når disse grupper er mindst religiøse (0 på indekset). Når de er mest religiøse (14 på indekset), så er sandsynligheden hhv. 38 % for de muslimske mænd og 33 % for de to grupper af kristne mænd.

Figur 6. (højre) viser, at kristne mænd med ikke-vestlig baggrund har en signifikant lavere sandsynlighed end muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, når deres grad af religiøsitet er 0-4. Herefter er der ikke signifikant forskel på disse to gruppers sandsynlighed for at være enig i udsagnet. For kristne mænd med dansk/vestlig baggrund ses det, at de har lavere sandsynlighed på alle niveauer i grad af religiøsitet, på nær niveau 13-14, hvor de har samme sandsynlighed som muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund for at mene, at det især bør være kvindens ansvar at stå for børneopdragelse.

Den ikke-kvadrerede model estimeres på grund af usikkerheden forbundet med antallet af meget religiøse mænd med dansk/vestlig baggrund (se Bilag 2, Figur 2.2.). Denne model giver en sandsynlighed på 14 % for denne gruppe (14 på indekset). Dette peger på, at konklusionen omkring tendensen for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund er forbundet med en vis usikkerhed. Tillige er konklusionen - at der ikke er forskel mellem muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund - også forbundet med en vis usikkerhed. Denne model understøtter dog fortsat billedet af forskellene mellem muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund: Når grupperne bliver mere religiøse, så forsvinder forskellene mellem dem.

Figur 7. Sandsynligheden for at være uenig i, at mænd kan tage sig lige så godt af børn som kvinder for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

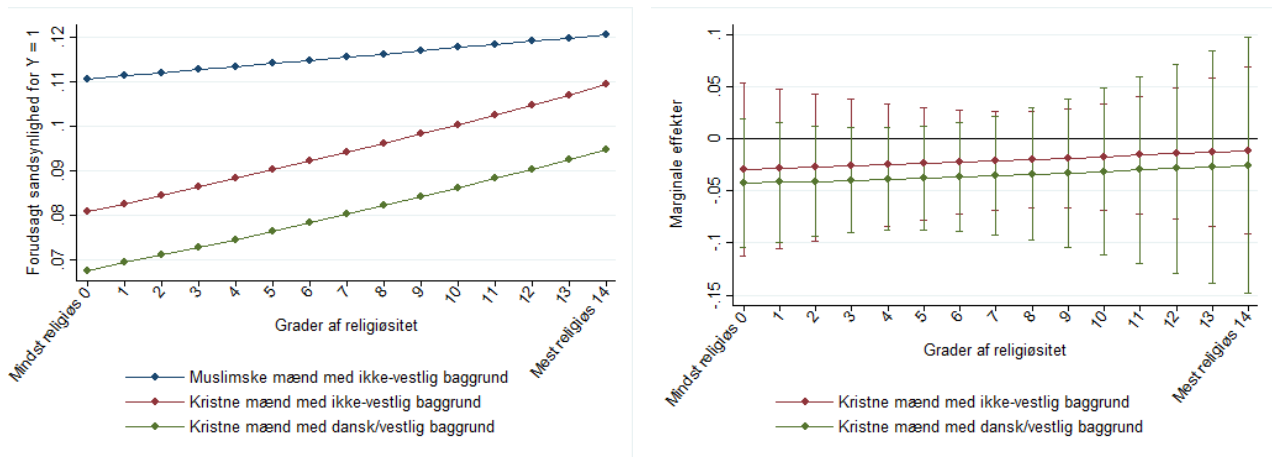
Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt uenig" og "overvejende uenig". Variablen for grad af religiøsitet er ikke blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1714.

Først og fremmest skal man her bemærke i Figur 7., at udfaldene på y-aksen går fra .05-.2 (mellem 5 og 20 %). Der er derfor ikke særlig store forskelle på tendenslinjernes placering i Figur 7. Over grad af religiøsitet forekommer den største stigning i procentpoint, alt andet lige, for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund, hvor de mindst religiøse (0 på indekset) har en sandsynlighed på 6 %, og de mest religiøse (14 på indekset) har en sandsynlighed på 16 %. Denne stigning er dog ikke signifikant. Når muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund er mindst religiøse (0 på indekset), har de en sandsynlighed på 15 %, mens sandsynligheden er 20 %, når de er mest religiøse (14 på indekset). Når kristne mænd med ikke-vestlig baggrund er mindst religiøse, har de en sandsynlighed på 8 %, mens den er 9 %, når de er mest religiøse. Disse stigninger i sandsynlighed, på hhv. 5 procentpoint for de mindst og mest religiøse muslimske mænd og 1 procentpoint for de mindst og mest religiøse kristne mænd med ikke-vestlig baggrund, er ikke signifikante.

Som det fremgår af Figur 7. (højre), har kristne mænd med dansk/vestlig baggrund en signifikant lavere sandsynlighed end muslimske mænd, når gruppernes grad af religiøsitet er 0-8. På niveau 9-14 på indekset over grad af religiøsitet er der ikke signifikant forskel på disse to grupper. Omvendt har kristne mænd med ikke-vestlig baggrund, på alle niveauer på indekset for grad af religiøsitet, en signifikant lavere sandsynlighed for at være uenige i udsagnet end muslimske mænd med samme baggrund – på nær når grupperne er mindst religiøse (0 på indekset), hvor forskellene ikke er signifikante.

Ved at anvende LPM findes det, at ovenstående resultater er robuste.

Figur 8. Sandsynligheden for at være uenig i, at manden bør have lige så meget ansvar for huslige pligter som kvinden for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt uenig" og "overvejende uenig". Variablen for grad af religiøsitet er ikke blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1722.

Det første, man skal bemærke ved Figur 8. (venstre), er, at udfaldene på y-aksen er .07-.12 (mellem 7 og 12 %). Hældningerne på tendenslinjerne er således ikke så stejle, som de umiddelbart ser ud. Dette kommer også til udtryk i den statistiske test, der viser, at gruppernes sandsynlighed for at være uenige i udsagnet - at manden bør have lige så meget ansvar for huslige pligter som kvinden - ikke øges henover grader af religiøsitet.

Tilsvarende viser Figur 8. (højre), at der, alt andet lige, ikke er signifikant forskel på religiøst tilhørsforhold henover grader af religiøsitet.

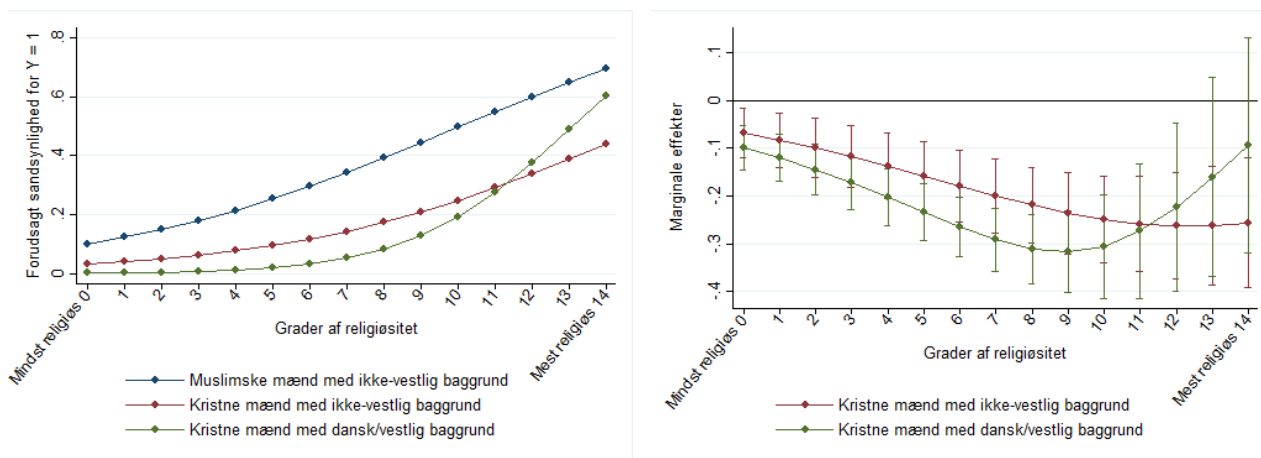
Disse resultater understøttes af LPM.

4.3 Holdninger til traditionel seksualmoral

Dette afsnit belyser en række opfattelser af parforhold, seksualitet og seksuel adfærd. Der tages udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvor enig eller uenig er du i, at kvinder bør vente med at have sex, indtil de er gift?
- Hvor enig eller uenig er du i, at mænd bør vente med at have sex, indtil de er gift?
- Ifølge din mening: Er det i orden at have sex med en person, man ikke har til hensigt at indgå i et seriøst forhold til?
- Hvilken af disse 2 holdninger er du mest enig i? 'Homoseksualitet bør være accepteret af samfundet' eller 'Homoseksualitet bør ikke være accepteret af samfundet'?

Figur 9. Sandsynligheden for at være enig i, at kvinder bør vente med at have sex, indtil de er gift, for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

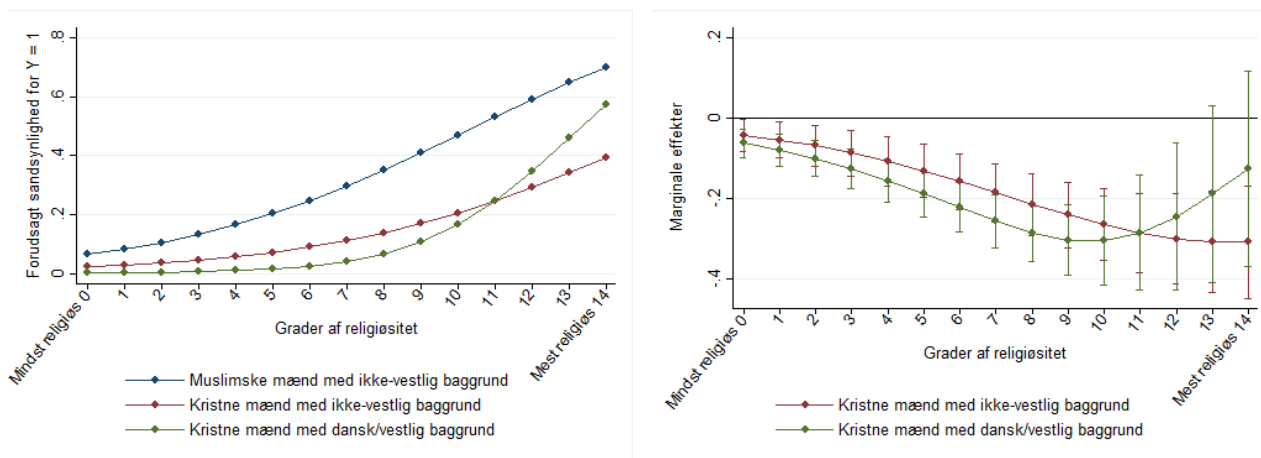
Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt enig" og "overvejende enig". Variablen for grad af religiøsitet er ikke blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1613.

Figur 9. (venstre) viser overordnet set, at sandsynligheden for at være enig i, at kvinder bør vente med at have sex, indtil de er gift, alt andet lige, stiger for alle tre grupper, når graden af religiøsitet stiger. Når muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund eksempelvis er mindst religiøse (0 på indekset), er deres sandsynlighed 10 %, mens den er 3 % for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og 0 % for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund. Når grupperne er mest religiøse (14 på indekset), så er de tilsvarende sandsynligheder for at være enig hhv. 70 %, 43 % og 60 %.

Figur 9. (højre) viser, at kristne mænd med dansk/vestlig baggrund har signifikant lavere sandsynlighed sammenlignet med muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, når deres grad af religiøsitet er 0-12, mens der ikke er signifikant forskel, når disse to gruppers grad af religiøsitet er 13-14. Over alle grader af religiøsitet er sandsynligheden for, at kristne mænd med ikke-vestlig baggrund er enige i udsagnet signifikant lavere end muslimske mænds sandsynlighed.

LPM understøtter ovenstående tendenser, om end det findes, at mænd med dansk/vestlig baggrund har signifikant lavere sandsynlighed end muslimske mænd over alle niveauer i religiøsitet.

Figur 10. Sandsynligheden for at være enig i, at mænd bør vente med at have sex, indtil de er gift, for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

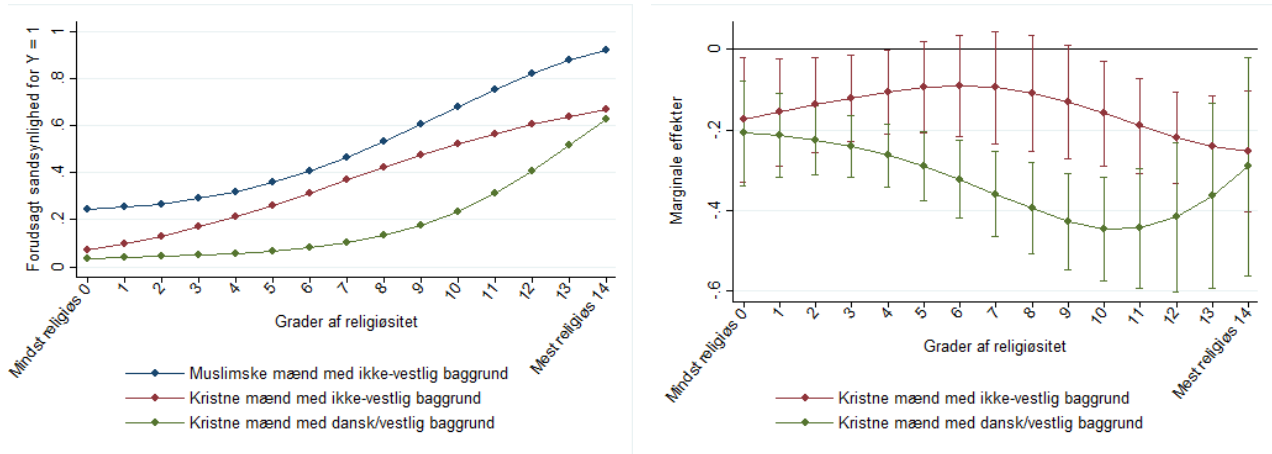
Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt enig" og "overvejende enig". Variablen for grad af religiøsitet er ikke blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1609.

Det ses af Figur 10. (venstre), at sandsynligheden for at være enig i, at mænd bør vente med at have sex, indtil de er gift, alt andet lige, stiger, når graden af religiøsitet stiger. For de to kristne grupper er sandsynligheden blandt de mindst religiøse (0 på indekset) hhv. 2 % for de ikke-vestlige og 0 % for de dansk/vestlige, mens den er 6 % for muslimske mænd. Omvendt stiger sandsynligheden blandt de mest religiøse mænd (14 på indekset) til hhv. 70 % for muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, 39 % for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og 57 % for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund.

Som det fremgår af Figur 10. (højre), har kristne mænd med dansk/vestlig baggrund en signifikant lavere sandsynlighed end muslimsk mænd, når gruppernes grad af religiøsitet er 0-12. Herefter, dvs. 13-14 på indekset for grad af religiøsitet, er der ikke signifikant forskel på sandsynligheden for disse to grupper. På alle niveauer i indekset for grad af religiøsitet har kristne mænd med ikke-vestlig baggrund omvendt en signifikant lavere sandsynlighed for at være uenige i udsagnet end muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund.

Igen understøttes ovenstående resultater med LPM, om end det ses, at kristne mænd med dansk/vestlig baggrund, der er meget religiøse (13-14 på indekset), nu har signifikant lavere sandsynlighed for at være enige, end muslimske mænd med samme grad af religiøsitet.

Figur 11. Sandsynligheden for at være enig i, at det er i orden at have sex med en person, man ikke har til hensigt at indgå i et seriøst forhold til, for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

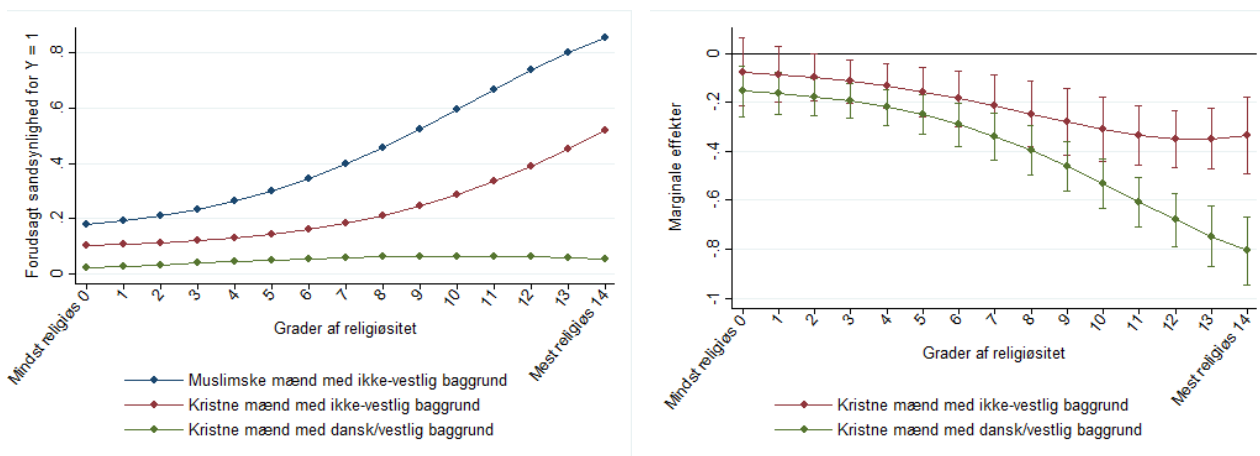
Note: Y = 1 er svarkategorien "Nej". Variablen for grad af religiøsitet er blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1485.

Ovenstående Figur 11. (venstre) viser, at sandsynligheden for at være enig i, at det er i orden at have sex med en person, man ikke har til hensigt at indgå i et seriøst forhold til, alt andet lige, stiger, når graden af religiøsitet stiger. Dette gælder alle tre grupper. Eksempelvis er sandsynligheden hhv. 25 % for muslimske og 7 % for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund, mens den er 4 % for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund, når disse grupper er mindst religiøse (0 på indekset). Tilsvarende er sandsynligheden hhv. 92 %, 67 % og 63 %, når grupperne er mest religiøse (14 på indekset). De mest religiøse har altså på tværs af grupperne en høj sandsynlighed for at være enig i udsagnet.

Det fremgår af Figur 11. (højre), at kristne mænd med dansk/vestlig baggrund, over alle niveauer i grad af religiøsitet, har signifikant lavere sandsynlighed for at være enig i udsagnet, end muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. For kristne mænd med ikke-vestlig baggrund gælder det, at de mindst religiøse (0-4 på indekset) og mest religiøse (10-14) har signifikant lavere sandsynlighed end muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. På niveau 5-9 er der ikke signifikant forskel på disse to gruppers sandsynlighed for at være enig i udsagnet.

LPM understøtter disse fund, men viser dog ikke signifikant forskel blandt de mindst religiøse (0 på indekset) kristne og muslimer med ikke-vestlig baggrund.

Figur 12. Sandsynligheden for at være mest enig i, at homoseksualitet bør ikke være accepteret af samfundet for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

Note: Den konkrete spørgsmålsformulering var: "Hvilken af disse 2 holdninger er du mest enig i? 'Homoseksualitet bør være accepteret af samfundet' eller 'Homoseksualitet bør ikke være accepteret af samfundet'?", hvor førstnævnte er Y-variablens 0-kategori og sidstnævnte er Y-variablens 1-kategori. Variablen for grad af religiøsitet er blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1387.

Figur 12. (venstre) viser, at når muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund bliver mere religiøse, så stiger deres sandsynlighed, alt andet lige, for at være enige i, at homoseksualitet ikke bør være accepteret af samfundet. Når disse to grupper er mindst religiøse (0 på indekset), er sandsynligheden 18 % for muslimske mænd og 10 % for kristne mænd. Når de omvendt er mest religiøse (14 på indekset), så er sandsynligheden for muslimske mænd 86 % og 52 % for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund. For kristne mænd med dansk/vestlig baggrund er sandsynligheden 2 %, når de er mindst religiøse (0 på indekset), og 5 %, når de er mest religiøse (14 på indekset).

Som det fremgår af Figur 12. (højre), så er sandsynligheden for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund på alle niveauer i indekset for religiøsitet signifikant lavere end sandsynligheden for muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. Sandsynlighederne for kristne og muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund er ikke signifikant forskellige på de to første niveauer (0-1 på indekset), men signifikant forskellige på de resterende niveauer (2-14 på indekset). Kristne med ikke-vestlig baggrund har med andre ord signifikant lavere sandsynlighed for at mene, at homoseksualitet ikke bør være accepteret af samfundet, end muslimske mænd, når gruppernes grad af religiøsitet er 2-14.

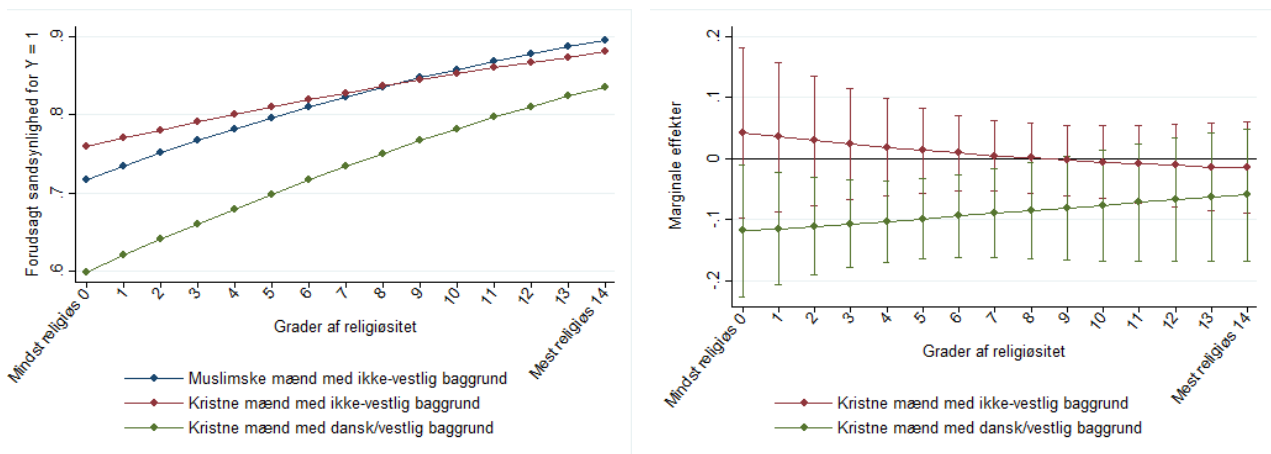
Disse fund understøttes ved at anvende LPM.

4.4 Holdninger til anerkendelse, familiens omdømme og negativ social kontrol

I dette afsnit ses på holdninger til familiens ære og omdømme med særligt fokus på mandens rolle i relation hertil. Dette anskueliggøres endvidere med spørgsmål vedrørende kontrol af familiemedlemmer og ægtefælle. Konkret tages udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- I hvor høj grad føler du dig ansvarlig for at opretholde din families omdømme?
- Hvor enig eller uenig er du i, at det bør være mandens rolle at være familiens beskytter?
- Tillader du din partner/ægtefælle at have venner af det modsatte køn udover familien?
- Hvor enig eller uenig er du i, at kvinder, der går udfordrende klædt, er selv skyld i, hvis de udsættes for seksuelle overgreb?
- Har du indenfor det seneste år følt dig presset til at kontrollere andre familiemedlemmer (f.eks. søskende eller børn)?
- Hvor enig eller uenig er du i, at hvis nogen fornærmer en mand, bør han forsvare sit omdømme med magt om nødvendigt?

Figur 13. Sandsynligheden for at føle sig ansvarlig for at opretholde ens families omdømme for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

Note: Y = 1 er svarkategorierne "i høj grad" og "i nogen grad". Variablen for grad af religiøsitet er ikke blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1648.

Det fremgår af Figur 13. (venstre), at sandsynligheden for at føle sig ansvarlig for at opretholde familiens omdømme, alt andet lige, stiger, når ens grad religiøsitet stiger. Eksempelvis er sandsynligheden for at føle sig ansvarlig, når man er mindst religiøs (0 på indekset), 72 % for muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, 76 % for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og 60 % for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund. Grupperne har m.a.o. en høj sandsynlighed, selv når deres grad af religiøsitet er mindst. Til sammenligning er sandsynligheden, når grupperne er mest religiøse (14 på indekset), hhv. 90 % for muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, 88 % for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og 84 % for

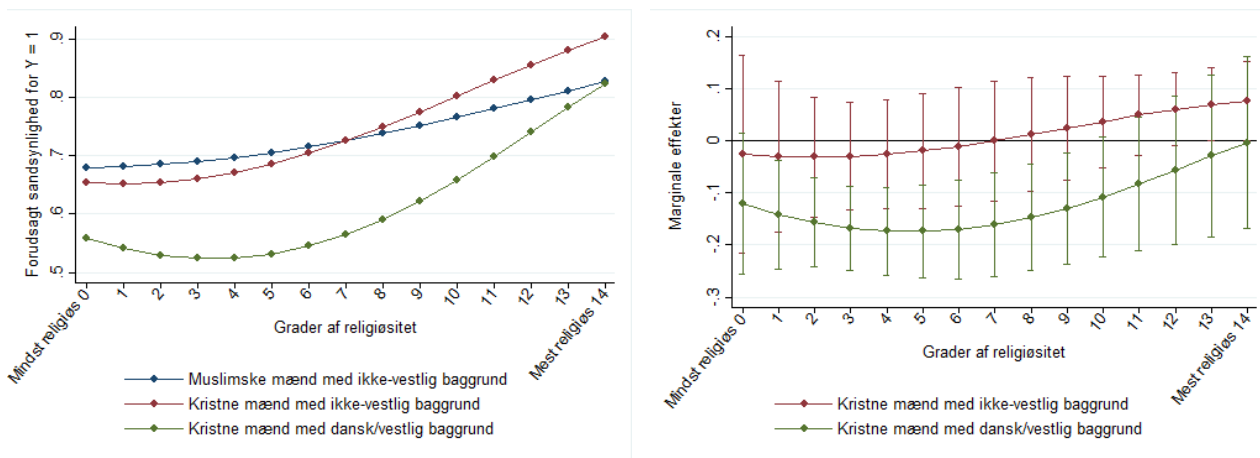

kristne mænd med dansk/vestlig baggrund. Sandsynligheden for at føle sig ansvarlig for at opretholde familiens omdømme er m.a.o. meget høj for alle grupper, når de er meget religiøse.

Figur 13. (højre) viser, at sandsynligheden for at føle sig ansvarlig ikke er signifikant forskellig for muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund. Kristne mænd med dansk/vestlig baggrund har omvendt signifikant lavere sandsynlighed end muslimske mænd, når disse gruppers grad af religiøsitet er 0-8. Herefter er der ikke signifikant forskel på de to gruppers sandsynlighed.

LPM støtter disse fund.

Figur 14. Sandsynligheden for at være enig i, at det bør være mandens rolle at være familiens beskytter for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

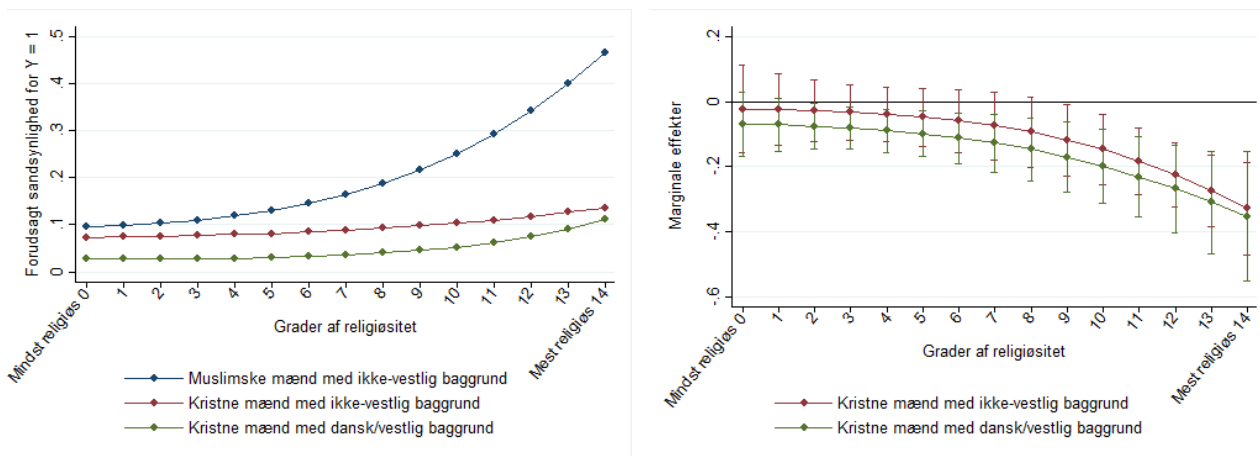
Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt enig" og "overvejende enig". Variablen for grad af religiøsitet er blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1707.

Figur 14. (venstre) viser overordnet set, at sandsynligheden for at være enig i, at det bør være mandens rolle at være familiens beskytter, alt andet lige, stiger for alle tre grupper, når graden af religiøsitet stiger. Når muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund eksempelvis er mindst religiøse er sandsynligheden 68 %, mens den er 65 % for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og 56 % for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund. De tilsvarende sandsynligheder for at være enig er hhv. 83 %, 91 % og 82 %, når grupperne er mest religiøse.

Figur 14. (højre) viser yderligere, at på niveau 1-9 på indekset over grad religiøsitet har kristne mænd med dansk/vestlig baggrund en signifikant lavere sandsynlighed for at mene, at manden bør være familiens beskytter end muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. På de resterende niveauer (10-14 på indekset) er der ikke forskelle i sandsynlighed mellem disse to grupper. Omvendt er der ikke signifikante forskelle mellem muslimske og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund, indtil niveau 13-14 på indekset, hvor kristne mænd med ikke-vestlig baggrund har højere sandsynlighed for at mene, at manden skal være familiens beskytter.

LPM understøtter ovenstående resultater, om end der ikke er signifikant forskel på grupperne, når de er meget religiøse.

Figur 15. Sandsynligheden for ikke at tillade ens partner/ægtefælle at have venner af det modsatte køn udover familien for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

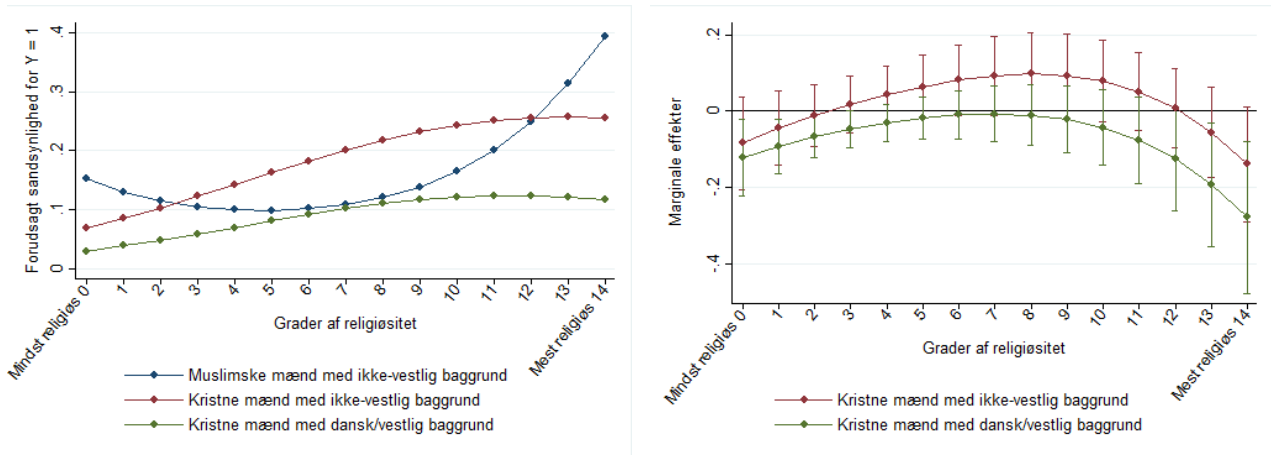
Note: Y = 1 er svarkategorien "Nej". Variablen for grad af religiøsitet er blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Spørgsmålet er blevet stillet til personer i parforhold, hvorfor observationer på personer udenfor parforhold udelades. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1258.

Figur 15. (venstre) viser, alt andet lige, at muslimske mænds sandsynlighed for ikke at tillade deres partner/ægtefælle at have venner af det modsatte køn udover familien stiger, når deres grad af religiøsitet stiger. De mindst religiøse muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund (0 på indekset) har en sandsynlighed på 10 %, mens sandsynligheden er 47 % for de mest religiøse (14 på indekset). Kristne mænd med dansk/vestlig baggrund har 3 % sandsynlighed for ikke at tillade dette, når de er mindst religiøse (0 på indekset), mens sandsynligheden, når de er mest religiøse (14 på indekset), er 11 %. For de kristne mænd med ikke-vestlig baggrund er sandsynligheden hhv. 7 % og 14 %. Graden af religiøsitet har m.a.o. begrænset betydning for de to kristne grupper.

Som det fremgår af Figur 15. (højre), har kristne mænd med dansk/vestlig baggrund sammenlignet med muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund ikke signifikant forskellige sandsynligheder på de to laveste niveauer i grad af religiøsitet (0-1). Når kristne mænd med dansk/vestlig baggrunds religiøsitet stiger (2-14), har de imidlertid en signifikant lavere sandsynlighed. For kristne mænd med ikke-vestlig baggrund gælder samme tendens, om end deres sandsynlighed først er signifikant lavere end muslimske mænd, når deres grad af religiøsitet er 9 eller derover.

LPM understøtter ovenstående fund.

Figur 16. Sandsynligheden for at være enig i, at kvinder, der går udfordrende klædt, selv er skyld i, hvis de udsættes for seksuelle overgreb for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

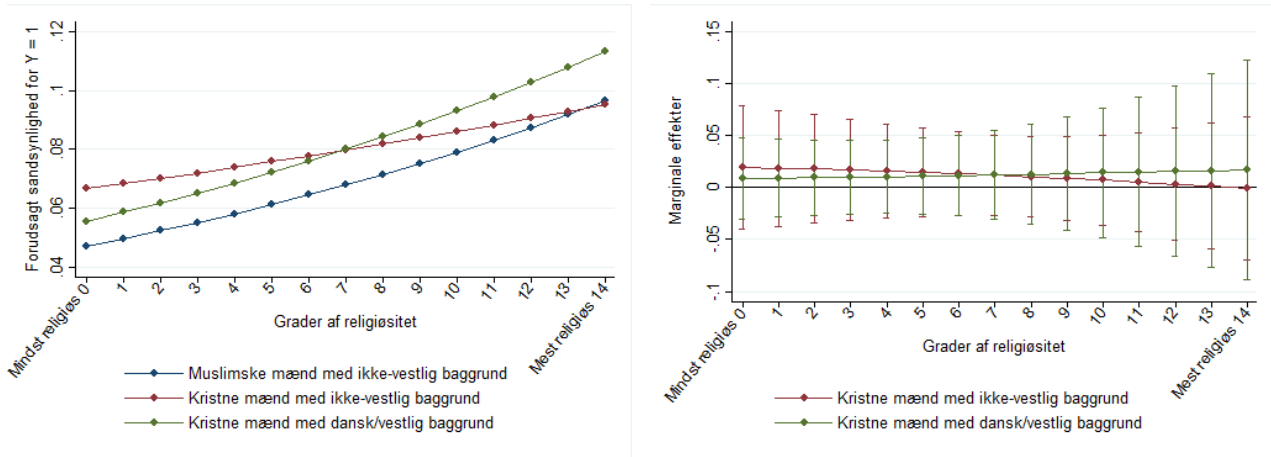
Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt enig" og "overvejende enig". Variablen for grad af religiøsitet er blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1634.

Som det fremgår af Figur 16. (venstre), stiger sandsynligheden for at være enig i, at kvinder, der går udfordrende klædt, selv er i skyld i overgreb, alt andet lige, når grad af religiøsitet stiger. Således er sandsynligheden for at være enig blandt muslimske mænd, der er mindst religiøse (0 på indekset), 15 %, og 39 % for dem, der er mest religiøse (14 på indekset). For kristne mænd med ikke-vestlig baggrund er sandsynligheden 7 % og 26 % for hhv. de mindst og mest religiøse. For kristne mænd med dansk/vestlig baggrund er sandsynligheden 3 % og 12 % for hhv. de mindst og mest religiøse. Denne forskel på 9 procentpoint blandt kristne mænd med dansk/vestlig baggrund er imidlertid ikke signifikant.

Figur 16. (højre) viser dog, at henover grader af religiøsitet har kristne og muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund ikke signifikant forskellige sandsynligheder for at være enige i, at kvinder, der går udfordrende klædt, selv er skyld i, hvis de udsættes for seksuelle overgreb. For kristne mænd med dansk/vestlig baggrund er der ikke signifikant forskel på de midterste niveauer (3-12) i grad af religiøsitet sammenlignet med muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. På de øvrige niveauer (0-2 og 13-14) har kristne mænd med dansk/vestlig baggrund signifikant lavere sandsynlighed.

LPM understøtter disse fund. Her ses det, at kristne mænd med dansk/vestlig baggrund har lavere sandsynlighed på de laveste (0-2) og højeste (11-14) niveauer i grad af religiøsitet.

Figur 17. Sandsynligheden for, at man indenfor det seneste år har følt sig presset til at kontrollere andre familiemedlemmer (f.eks. søskende eller børn) for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

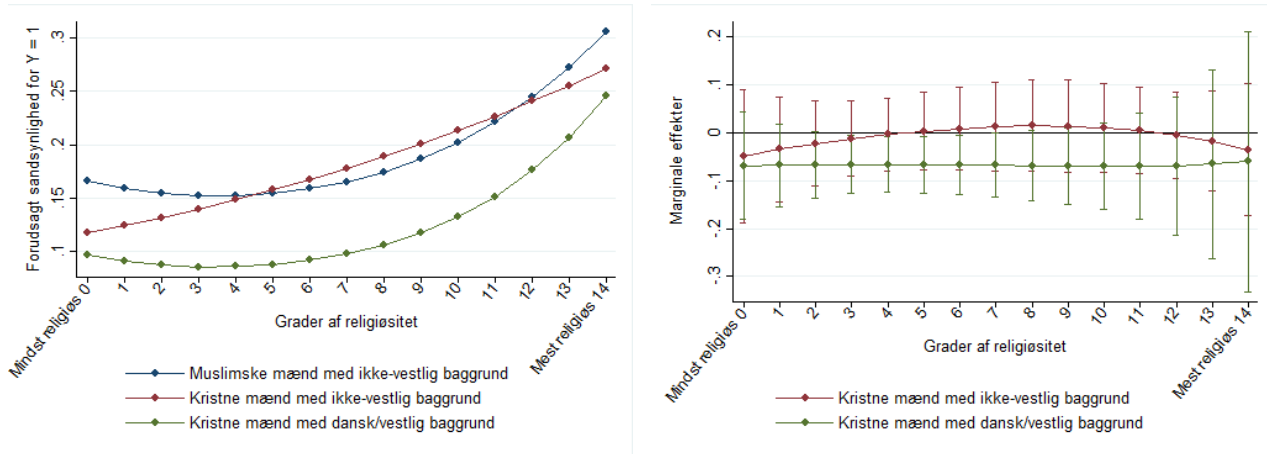

Note: Y = 1 er svarkategorien "Ja". Variablen for grad af religiøsitet er ikke blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1671.

Som vist i Figur 17. (venstre), går udfaldene på y-aksen fra .04-.12 (mellem 4 og 12 %). Den procentvise stigning i sandsynlighed for de tre tendenslinjer er således forholdsvis lav henover grader af religiøsitet. Betydning af grad af religiøsitet er altså begrænset, og som vist i Figur 17. (højre) har religiøst tilhørsforhold heller ikke en signifikant betydning for, om man indenfor det seneste år har følt sig presset til at kontrollere andre familiemedlemmer.

LPM støtter dette fund.

Figur 18. Sandsynligheden for at være enig i, at hvis nogen fornærmer en mand, bør han forsvare sit omdømme med magt om nødvendigt for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt enig" og "overvejende enig". Variablen for grad af religiøsitet er blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1654.

Figur 18. (venstre) viser, at sandsynligheden for at være enig i udsagnet - hvis nogen fornærmer en mand, bør han forsvare sit omdømme med magt om nødvendigt - stiger, når graden af religiøsitet stiger. Hældningen er forholdsvis flad for muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund, indtil omkring niveau 5 på indekset over grad af religiøsitet, hvor sandsynligheden øges. Eksempelvis har muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund en sandsynlighed på 17 %, når de er mindst religiøse (0 på indekset), men den er 31 %, når de er mest religiøse (14 på indekset). Denne procentvise forskel er signifikant. For kristne mænd med ikke-vestlig baggrund er sandsynligheden 12 %, når de er mindst religiøse (0 på indekset), mens den er 27 %, når de er mest religiøse (14 på indekset). Denne forskel er også signifikant. For kristne mænd med dansk/vestlig baggrund er der ikke signifikant forskel på yderpunkterne.

Figur 18. (højre) viser, at der ikke er forskel på muslimske mænd og kristne mænd med ikke-vestlig baggrund på noget punkt på indekset for grad af religiøsitet. Omvendt er der forskel mellem muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund, når deres grad af religiøsitet er 3-7 på indekset. På de øvrige niveauer, når de er mindst religiøse (0-2 på indekset) og mest religiøse (8-14 på indekset), er der ikke forskel mellem disse to gruppers sandsynlighed for at være enige i, at hvis nogen fornærmer en mand, bør han forsvare sit omdømme med magt om nødvendigt.

Grundet usikkerhed, i kraft af det lave antal meget religiøse kristne mænd med dansk/vestlig baggrund, estimeres den ikke-kvadrerede model (se Bilag 2, Figur 2.3.). Denne model giver en sandsynlighed på 16 % for de mest religiøse kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (14 på indekset). Dette peger på, at konklusionen omkring tendensen for kristne mænd med dansk/vestlig baggrund er forbundet med en vis usikkerhed. Den ikke-kvadrerede model indikerer dog også, at der ikke er forskel på kristne mænd med dansk/vestlig baggrund og muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, når de er mindst (0-5 på indekset) og mest religiøse (9-14 på indekset).

5. LITTERATURLISTE

Als Research (2015): *Nydanske LGBT-personers levevilkår*.

Als Research (2018): *Unge oplevelser af negativ social kontrol*.

Als Research (2019): *Maskulinitetsopfattelser og holdninger til ligestilling - særligt blandt minoritetsetniske mænd*.

Aneshensel, Carol S.: (2013): *Theory-Based Data Analysis for the Social Sciences*.

Holm, A., Ejrnæs, M., & Karlson, K. B. (2015): "Comparing linear probability model coefficients across groups", i: *Quality and Quantity*, 49:5, 1823-1834.

Mood, Carina (2010): "Logistic regression: Why we cannot do that we think we can do, and what we can do about it", i: *European Sociological Review*, 26, 1-16.

Pett, M.A., Lackey N.R., & Sullivan, J.J. (2011): *Making Sense of Factor Analysis: The Use of Factor Analysis for Instrument Development in Health Care Research*.

Pew Research (2013): *The Global Divide on Homosexuality*.

Stoltzfus, Jill (2011): "Logistic Regression: A Brief Primer", i: *Academic Emergency Medicine* 2011:18, 1099–1104.

BILAG 1: UNDERSØGELSESDSIGN

1.1. Regressionsanalyse

I undersøgelsen anvendes logistisk regression til at estimere effekten af grad af religiøsitet på sandsynligheden for at have traditionelle maskulinitetsopfattelser eller mindre ligestillingsorienterede holdninger for hhv. *kristne mænd med dansk baggrund*, *kristne mænd med ikke-vestlig baggrund* og *muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund*. I denne undersøgelse skelnes derfor mellem følgende variable:

- Maskulinitetsopfattelser/ligestillingsorienterede holdninger, der er undersøgelsens afhængige variable (også kaldet Y-variable)
- Grad af religiøsitet, som er undersøgelsens primære forklarende variabel (også kaldet Xp-variabel)
- Religiøst tilhørsforhold og etnisk baggrund, der er undersøgelsens modererende variabel (også kaldet Xm-variabel)

1.2. Gennemgang af Y-variable

Surveysspørgsmålene, der er blevet brugt til at operationalisere traditionelle maskulinitetsopfattelser og/eller mindre ligestillingsorienterede holdninger, har haft forskellige måleniveauer og udfaldsrum. For at skabe en stringent analytisk model er spørgsmålene blevet omkodet til binære variable, hvor 0 er ensbetydende med, at der *ikke* ses en indikation på en traditionel maskulinitetsopfattelse/mindre ligestillingsorienteret holdning, og 1 er ensbetydende med, at der ses en indikation på en traditionel maskulinitetsopfattelse/mindre ligestillingsorienteret holdning. Denne kodning har været at foretrække, idet den muliggør anvendelsen af en type regressionsanalyse/statistisk teknik, nærmere bestemt logistisk regression, til at analysere alle spørgsmålene. Det er vigtigt at notere, at denne omkodning *kan* resultere i, at noget information går tabt og dermed at nogle mønstre under- eller overvurderes. Kodningen af Y-variablene samt forskellige filtre i surveyen bevirker yderligere, at analyseudfaldene i modellerne, dvs. antallet af observationer, der indgår i hver analyse, varierer. Kodningen af Y-variablen og analyseudvalget vil fremgå i en note til hver figur.

I analysen anvendes en tommelfingerregel for, hvornår logistisk regression anvendes til at analysere binære variable med "ubalancerede outcomes", dvs. når 1-kategorien for en binær variabel er væsentlig mindre rent numerisk end 0-kategorien (eller omvendt). Her arbejdes ud fra, at der skal være 10 observationer per forklarende variabel i den mindste kategori for Y-variablen.⁷ Det betyder, at når der inkluderes 17 forklarende variable i modellen (variablene uden deres respektive referencekategorier, men med kvadreret led og interaktionsled), så fås en nedre grænse på 170 observationer. Regressionsanalyse bliver derfor kun gennemført på Y-variable, hvor der er minimum 170 observationer i den "sjældne" kategori.

Der er foretaget en gennemgang af alle variable med udgangspunkt i antallet af forklarende variable i modellen. Dette har resulteret i følgende selektion af Y-variable:

- Hvor enig eller uenig er du i, at en mand skal være fysisk stærk?
- Hvor enig eller uenig er du i, at det bør være mandens rolle at være familiens beskytter?
- Hvor enig eller uenig er du i, at manden bør have det sidste ord, når det gælder beslutninger i hjemmet?

---

⁷ Jf. Stoltzfus (2011)

- Hvor enig eller uenig er du i, at det især bør være manden, der er ansvarlig for at administrere familiens økonomi?
- Hvor enig eller uenig er du i, at det især bør være kvindens ansvar at stå for børneopdragelsen?
- Hvor enig eller uenig er du i, at mænd har generelt for lidt magt i det danske samfund?
- Tillader du din partner/ægtefælle at have venner af det modsatte køn udover familien?
- Hvor enig eller uenig er du i, at kvinder bør vente med at have sex, indtil de er gift?
- Hvor enig eller uenig er du i, at mænd bør vente med at have sex, indtil de er gift?
- Hvor enig eller uenig er du i følgende: Kvinder, der går udfordrende klædt, er selv skyld i, hvis de udsættes for seksuelle overgreb?
- Er det i orden at have sex med en person, man ikke har til hensigt at indgå i et seriøst forhold til?
- Hvilken af disse 2 holdninger er du mest enig i? 'Homoseksualitet bør være accepteret af samfundet' eller 'Homoseksualitet bør ikke være accepteret af samfundet'?
- Hvor enig eller uenig er du i, at mænd kan tage sig lige så godt af børn som kvinder?
- I hvor høj grad føler du dig ansvarlig for at opretholde din families omdømme?
- Hvor enig eller uenig er du i, at hvis nogen fornærmer en mand, bør han forsvare sit omdømme med magt om nødvendigt?
- Har du indenfor det seneste år følt dig presset til at kontrollere andre familiemedlemmer (f.eks. søskende eller børn)?
- Hvor enig eller uenig er du i, at manden bør have ligeså meget ansvar for huslige pligter som kvinden?
- Hvor enig eller uenig er du i, at det er acceptabelt for mænd at græde?⁸

Det er her værd at bemærke, at regressionsanalysen ikke kunne gennemføres på et stort antal af de øvrige spørgsmål, der blev stillet i undersøgelsen, da kun en lille andel af de adspurgte mænd angav ikke-ligestillingsorienterede holdninger eller traditionelle maskulinitetsopfattelser i relation hertil. Det gælder eksempelvis udsagn som *"Det kan nogle gange være nødvendigt at slå ens partner/ægtefælle"*, hvor 1,5 % af mændene i analyseudvalget har svaret helt eller overvejende enig, eller *"Det er i orden, at en kvinde siger nej til sex med sin mand, når hun ikke har lyst"*, hvor 2,9 % af mændene i analyseudvalget har svaret helt eller overvejende uenig.

1.3. Variable for religiøsitet og religiøst tilhørsforhold

I hovedrapporten *Maskulinitetsopfattelser og holdninger til ligestilling – særligt blandt minoritetsetniske mænd* blev respondenternes grad af religiøsitet målt ved hjælp af Pew Researchs internationale religiøsitetsindeks⁹, som har været anvendt i en række internationale og nationale undersøgelser. I en dansk kontekst har indekset endvidere været anvendt i undersøgelsen *Nydanske LGBT-personers levevilkår*, som fandt en sammenhæng mellem grad af religiøsitet og holdninger til LGBT-personer blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i Danmark, samt i undersøgelsen *Unge oplevelser med negativ social kontrol*, som viste en sammenhæng mellem begrænset selvbestemmelse og en høj grad af religiøsitet.¹⁰

⁸ I mange af analyserne anvendes religiøsitet*religiøsitet ikke, hvorfor minimumsgrænsen for antal observationer i Y=1 er 140. Dette har medført, at de tre nederste spørgsmål på punktlisten inkluderes i analysen.

⁹ Pew Research (2013).

¹⁰ Als Research (2015 og 2018).

De tre spørgsmål, som Pew Research anvender, er:¹¹

Hvor enig eller uenig er du i følgende:

Religion er meget vigtigt for mig

1. Helt uenig
2. Overvejende uenig
3. Hverken enig eller uenig
4. Overvejende enig
5. Helt enig

Det er nødvendigt at tro på Gud for at kunne kende forskel på rigtigt og forkert

1. Helt uenig
2. Overvejende uenig
3. Hverken enig eller uenig
4. Overvejende enig
5. Helt enig

Hvor ofte beder du?

1. Aldrig
2. Sjældnere
3. Flere gange om året
4. Mindst én gang om måneden
5. Én gang om ugen
6. Mere end én gang om ugen
7. Hver dag

Disse spørgsmål er blevet plusset for at konstruere et simpelt sumindeks med 15 udfald, hvor 0 er mindst religiøs og 14 er mest religiøs.¹²

---

¹¹ Spørgsmålenes udfaldsrum er her fremlagt i omvendt rækkefølge, da indekset, for at være så intuitivt som muligt, skulle gå fra mindst til mest religiøs. Yderligere er "ønsker ikke at svare"- og "ved ikke"-svarkategorierne udeladt.

¹² Fremfor Pew Researchs indeks, der går fra 0-3, anvendes dette sumindeks. Sumindekset anvendes bl.a. for at teste, om udviklingen over grad af religiøsitet er non-lineær. Det er som udgangspunkt ens teoretiske model, der afgør, om forholdet mellem X og Y er non-lineært (Anshensel 2013, s. 130). Her mener vi, at der er indikationer på, at et sådan forhold kan gøre sig gældende. På baggrund af en test vurderes det imidlertid, hvorvidt dette gør sig gældende. Det vil fremgå i en note til hver figur, om det kvadrerede led er blevet inkluderet i modellen. I nogle tilfælde er valget af kvadrering eller ikke-kvadrering tvetydigt – særligt på baggrund af det lave antal observationer for meget religiøse mænd med dansk/vestlig baggrund. I disse tilfælde vil det fremgå af analysen og hermed understreges, at konklusionen er forbundet med en vis usikkerhed. Det er også vigtigt at pointere, at de tre oprindelige spørgsmål er ordinalt skaleret (uden deres respektive "ønsker ikke at svare"- og "ved ikke"-svarkategorier). Samkodningen af spørgsmålene kan derfor ikke i streng forstand betragtes som en ratioskaleret kontinuert variabel. Endelig er polychoric principal components analysis blevet gennemført for at se, om de tre spørgsmål om religiøsitet kan reduceres til en grundlæggende variabel i kraft af korrelationen mellem surveyspørgsmålene (Pett et al. 2011: 3, kap. 1). Sagt med andre ord: om variablene for religiøsitet "måler det samme". PCA'en viser, at alle tre spørgsmål loader på samme dimension (faktorloadings mellem 0,85-0,92), hvilket er en god indikation på, at spørgsmålene kan kodes sammen til et indeks.

Variablen for religiøst tilhørsforhold og etnisk baggrund er konstrueret på baggrund af følgende spørgsmål:

Hvilken religion tilhører du?

1. Kristendom
2. Islam
3. Buddhisme
4. Hinduisme
5. Jødedom
6. Anden religion
7. Ingen religion
8. Ateist
9. Ved ikke
10. Ønsker ikke at svare

Yderligere er der indhentet registeroplysninger fra Danmarks Statistik. På baggrund af Danmarks Statistisk definition af vestlige og ikke-vestlige lande, samt indvandrere og efterkommere, er respondenterne blevet inddelt i følgende kategorier:

1. Mænd med ikke-vestlig baggrund
2. Mænd med dansk/vestlig baggrund

På baggrund af religionsspørgsmålet og den nævnte kategorisering af etnisk baggrund er undersøgelsens variabel for religiøst tilhørsforhold og etnisk baggrund blevet konstrueret. Der er lavet analyser for de følgende tre grupper:

1. Muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund (867 i analyseudvalget)
2. Kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (297 i analyseudvalget)
3. Kristne mænd med dansk eller vestlig baggrund (572 i analyseudvalget)

Der har således eksempelvis ikke været nok kvindelige respondenter eller nok respondenter med andre religiøse tilhørsforhold (som fx hinduistisk eller buddhistisk) til at konstruere selvstændige kategorier herfor. Ydermere har der ikke været nogle respondenter med dansk/vestlig baggrund, der har indikeret, at de er muslimer.

Det er her også vigtigt at understrege, at respondenter, der har svaret "Ingen religion" eller "Ateist", er taget ud af undersøgelsen. Disse respondenter kunne formentlig bidrage med interessante indsigter i analysen, men kunne ikke inkluderes meningsfuldt i ovenstående variabel for religiøst tilhørsforhold og etnisk baggrund. Endvidere er formålet med dette notat specifikt at belyse betydningen af religiøst tilhørsforhold – ikke at belyse betydningen af at være ikke-religiøs eller ateist.

Det er også vigtigt at pointere, at undersøgelsen ikke kan differentiere mellem forskellige former for hhv. kristendom og islam. Det betyder eksempelvis, at kategori 1 (muslimer med ikke-vestlig baggrund) både kan omfatte personer med sunnimuslimsk og shiamuslimsk tilhørsforhold, osv. Det samme gør sig gældende for de to grupper af kristne mænd (kategori 2 og 3), der hver især eksempelvis både kan omfatte mænd med katolsk tilhørsforhold og mænd med protestantisk baggrund, osv. Undersøgelsen kan således ikke differentiere mellem *forskellige kristne* eller *forskellige muslimske* tilhørsforhold.

Endvidere skal det også bemærkes, at det ikke er muligt at differentiere mellem mænd med hhv. dansk og vestlig baggrund.

På baggrund af stikprøvens størrelse – herunder antallet af observationer i de tre grupper – skal det endelig fremhæves, at en undersøgelse med en større stikprøve kunne finde, at der er statistisk signifikante forskelle mellem grupperne på nogle af de spørgsmål, hvor denne undersøgelse afviser, at forskellene er tilstede.

1.4. Beskrivelse af metoden

Undersøgelsen baserer sig på en betinget regressionsanalyse også kaldet modereringsanalyse. Modereringsanalyser bruges til at operationalisere det fundamentale sociologiske princip om, at sociale processer er kontekstafhængige og formet af fx sociale og kulturelle forhold. Denne type analyse kan således besvare spørgsmål som: Er effekten af en variabel den samme for alle personer eller fluktuerer effekten for visse personer over niveauer i andre variable? Her giver modereringer mulighed for at specificere indflydelsesbetingelserne, eller sagt med andre ord: Identificere de omstændigheder, der gør, at en sammenhæng mellem to variable er tilstede. Denne type spørgsmål stilles typisk indenfor intersektionalitetsstudier, hvor man fx søger at få svar på, hvorvidt etnicitet modificerer sammenhængen mellem køn og indkomst. Modereringsanalyser bruges således i sociologisk forskning til at løfte en begrænsning på Xp-Y-sammenhængen, hvilket bevirker at Xp-Y-sammenhængen kan ændre størrelse, retning og funktionel form. Denne specifikation foretages ved at se på, hvordan Xp-Y-sammenhængen varierer over en tredje variabel (Xm-variablen) også kaldet en moderator.¹³

Hovedrapporten anvendte en variabel for grad af religiøsitet, men undersøgte ikke nærmere hvilken religion, der var tale om. I denne undersøgelse introduceres *en tredje variable* for religiøst tilhørsforhold og etnisk baggrund. Denne tredje variabel testes i modellen som en modereringsvariabel. Modereringer kan operationaliseres ved at gange to variable sammen til såkaldte interaktionsled. Hvis man ikke introducerer interaktionen antages det, at Xp og andre X'er er uafhængige af hinanden – at effekten af den primære forklarende X-variabel på den afhængige Y-variabel er den samme uagtet værdierne af andre forklarende X-variabel.¹⁴ Denne undersøgelse tester således to forskellige forklaringer:

- At effekten af grad af religiøsitet er *ubetinget* af religiøst tilhørsforhold og etnisk baggrund
- At effekten af grad af religiøsitet er *betinget* af religiøst tilhørsforhold og etnisk baggrund

Fra et statistisk synspunkt er det i relation hertil relevant at forsøge at moderere sammenhængen mellem grad af religiøsitet og ligestillingsspørgsmål, da modellen ellers kan være influeret af specifikationsbias. Det kan således ses som socialforskeres ansvar at overveje, hvorvidt sammenhænge – fx mellem grad af religiøsitet og syn på ligestilling – varierer over andre variable. Sagt med andre ord kan den ubetingede model være misspecificeret og dermed være en upræcis repræsentation af data.¹⁵

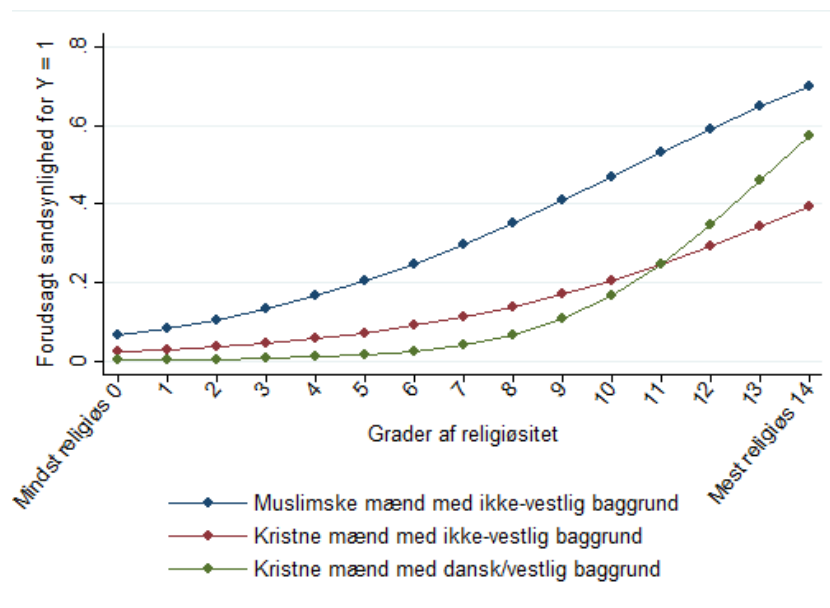
Modereringer studeres ved at udregne de gennemsnitlige marginale prædiktioner for grader af religiøsitet over Xm, dvs. kristne mænd med dansk/vestlig baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund, kontrolleret for undersøgelsens øvrige forklarende variable. Her tolkes interaktionen som et system af hovedeffekter og interaktionseffekter. Imidlertid kan disse effekter være svære at tolke alene ved at se på parameterestimerne. Derfor visualiseres resultaterne på følgende måde - her eksemplificeret med spørgsmålet om, hvorvidt man mener, at mænd skal vente med at have sex, indtil de er gift:

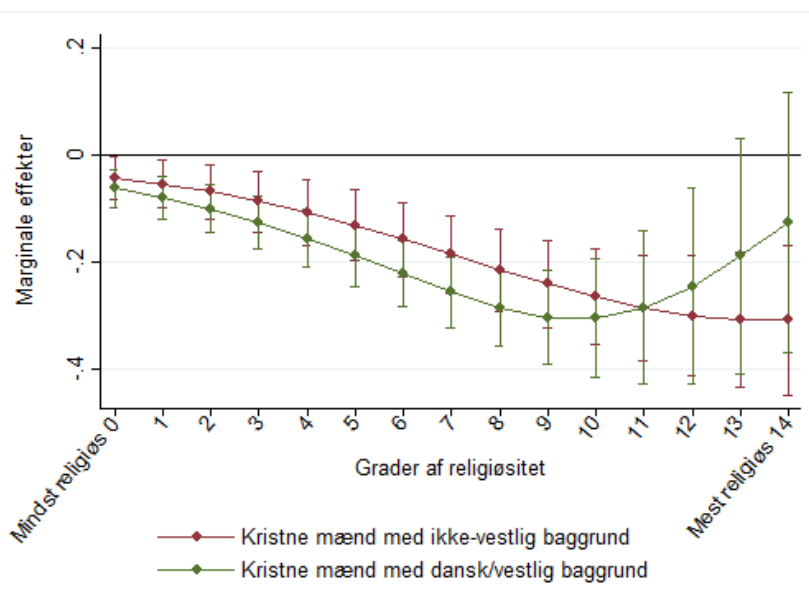
¹³ Se Aneshensel (2013), s. 78, 310 og 312.

¹⁴ Ibid., s. 78 og 311.

¹⁵ Ibid., s. 312.

Her er højere værdier på y-aksen (den lodrette akse) ensbetydende med en højere sandsynlighed for at være enig i, at mænd skal vente med at have sex, indtil de er gift (dvs. for $Y = 1$). Omvendt er x-aksen (den vandrette akse) graden af religiøsitet, mens de tre tendenslinjer er sandsynligheden for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund (den blå tendenslinje), kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). På baggrund af denne figur ser det ud til, at sandsynligheden for at mene, at mænd skal vente med at have sex til de bliver gift, er højere for muslimer end for de to kristne grupper. *Forskellene mellem de forskellige grader af religiøsitet for de tre grupper skal imidlertid testes.* Dette gøres ved at udregne de gennemsnitlige marginale effekter (APE). Igen bruges spørgsmålet, om mænd skal vente med at have sex, indtil de er gift, som eksempel:

Her indikerer den sort vandrette linje, der ligger på 0, værdien for muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. Denne gruppe er således referencekategorien. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant

forskellig fra muslimske mænds holdning. I undersøgelsen anvendes ydermere 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau.

Det er her vigtigt at komme med et forbehold for denne type modeller og denne type test. Logistisk regression lider af et såkaldt rescaling-problem, der kan påvirke analysen af betingede sammenhæng som interaktioner i logistisk regression.¹⁶ Der er således løbende forskningsmæssig diskussion omkring, hvilken metode, der er bedst egnet til at studere disse effekter, hvorfor man skal være varsom med at overvurdere undersøgelsens fund – særligt i relation til effektforskellene mellem grupperne. Den valgte metode er dog at foretrække, da den har vist, at den kan håndtere problemet og fordi den producerer resultater i form af sandsynligheder, der gør formidlingen relativt simpel.¹⁷

For at øge pålideligheden af modellens estimater udføres den lineære sandsynlighedsmodel (LPM) også på undersøgelsens Y-variable. Dette følger igen Moods anbefaling om at afrapportere flere type af estimater.¹⁸ Det skal dog siges, at LPM har sine egne estimationsbegrænsninger.¹⁹

I undersøgelsen anvendes følgende baggrundsvariable:

- Alder (18-24 år / 25-34 år / 35-44 år / 45-54 år / 55-64 år)
- Civilstatus (gift / kæreste / partner/ single)
- Uddannelse (grundskole / ungdomsuddannelse / kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse)
- Hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten (ja / nej)

Her er det også værd at bemærke, at man med denne metode aldrig kan vide sig sikker på, at man har kontrolleret for alle relevante variable. Effekten af religiøsitet kan således forsvinde, hvis en udeladt, men meget vigtig kontrolvariabel introduceres til modellen. Dette illustrerer endvidere, at sammenhængen, der opstilles i denne analyse, er et udtryk for korrelation mellem to variable og ikke en kausal årsagssammenhæng.

Ovenstående punktliste tydeliggør yderligere, at modellerne ikke tager højde for, at eksempelvis alder kan have en modererende effekt på sammenhængen. Det er således tænkeligt, at alder kan specificere nogle vigtige indflydelsesbetingelser, der pt. ikke bliver taget højde for i undersøgelsen. Altså at meget religiøse yngre personer har andre holdninger til ligestilling end ældre eller omvendt.

---

¹⁶ Aneshensel (2013), s. 389

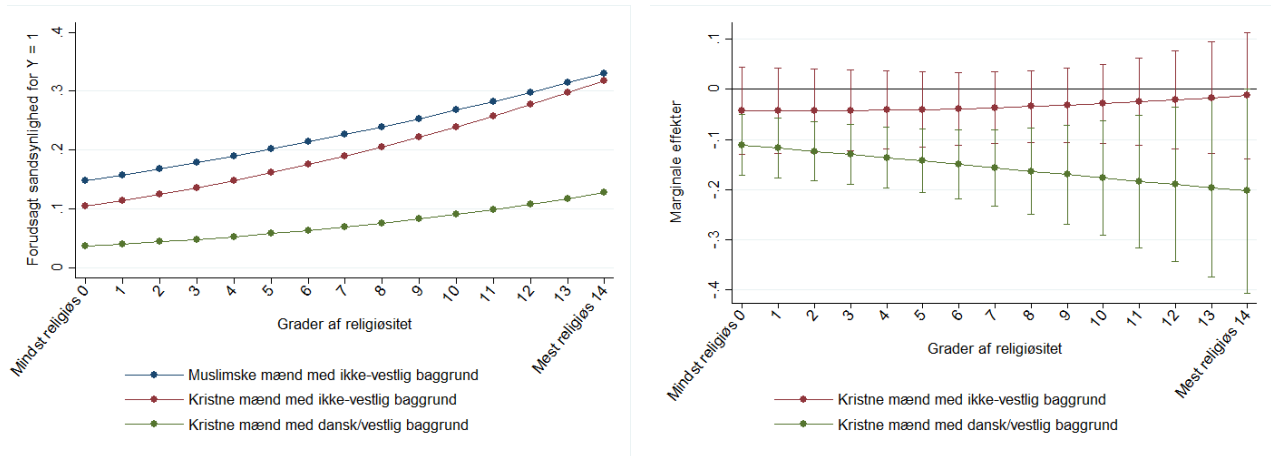
¹⁷ Mood (2010), s. 79ff

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Holm, Ejrnæs og Karlson (2015)

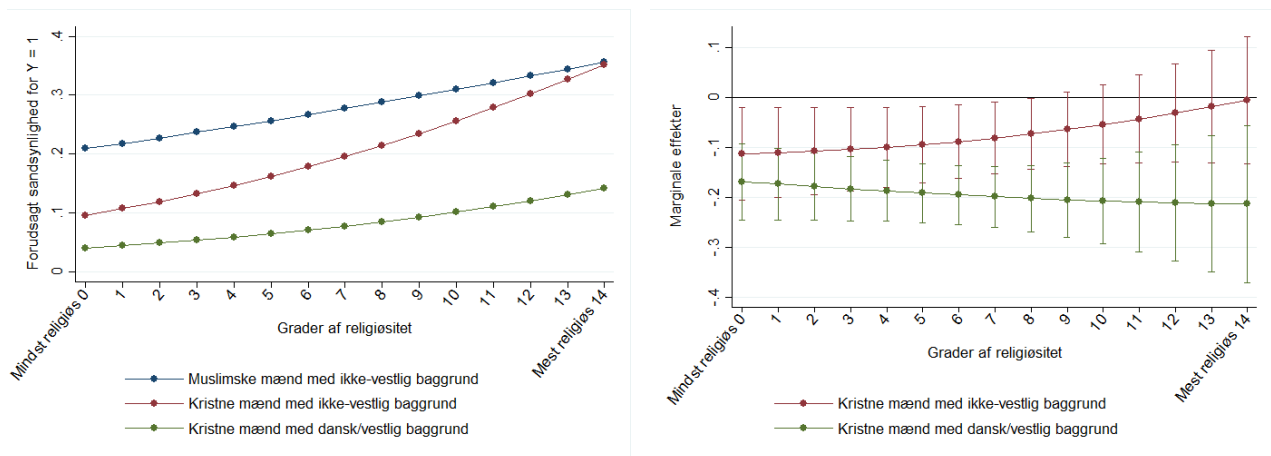
BILAG 2: SUPPLERENDE MODELLER

Figur 2.1. Sandsynligheden for at være enig i, at manden bør have det sidste ord, når det gælder beslutninger i hjemmet for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlige baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

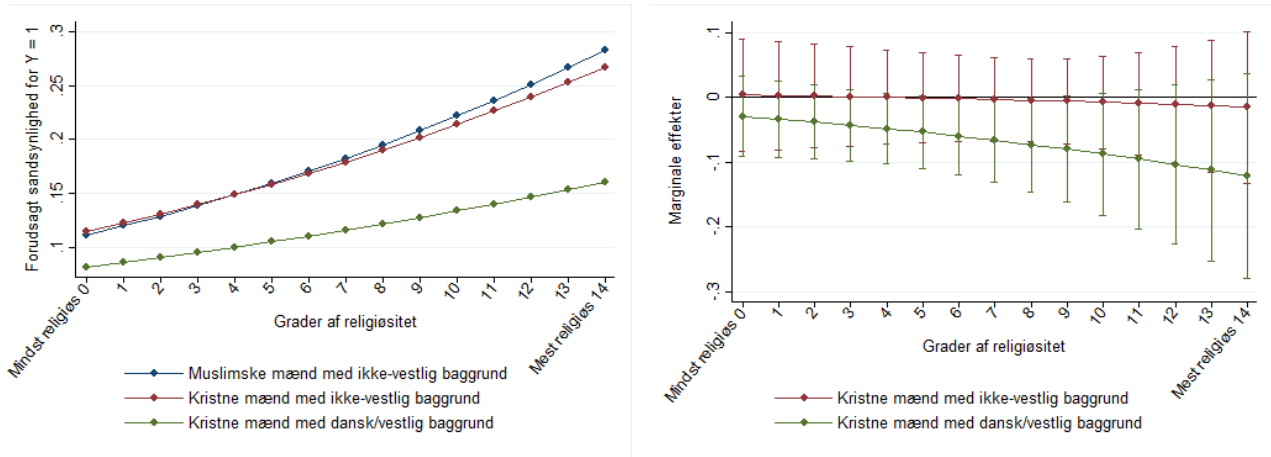
Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt enig" og "overvejende enig". Variablen for grad religiøsitet er ikke blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1716.

Figur 2.2. Sandsynligheden for at være enig i, at det især bør være kvindens ansvar at stå for børneopdragelse for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlige baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt enig" og "overvejende enig". Variablen for grad af religiøsitet er ikke blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1714.

Figur 2.3. Sandsynligheden for at være enig i, at hvis nogen fornærmer en mand, bør han forsvare sit omdømme med magt om nødvendigt for hhv. muslimske mænd med ikke-vestlige baggrund, kristne mænd med ikke-vestlig baggrund og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund set i relation til grad af religiøsitet.

Note: Y = 1 er svarkategorierne "helt enig" og "overvejende enig". Variablen for grad af religiøsitet er ikke blevet kvadreret. Disse tendenser er kontrolleret for alder, civilstatus, uddannelse og hvorvidt ens far var fysisk til stede i opvæksten. Til højre ses de marginale effekter, der er en test af forskellene mellem de tre grupper for hvert punkt/niveau på indekset for religiøsitet. Her angiver den sorte vandrette linje, der ligger på 0, værdien for referencekategorien, der er muslimske mænd med ikke-vestlig baggrund. De to øvrige linjer er for kristne mænd med ikke-vestlig baggrund (rød) og kristne mænd med dansk/vestlig baggrund (grøn). Her indikerer konfidensintervaller, hvor begge yderpunkter er over eller under 0, at gruppens holdning er signifikant forskellig fra muslimske mænds holdning. Konfidensintervaller er 95 % konfidensintervaller svarende til et 5 % signifikansniveau. N er 1654.